

بلاک‌چین؛ تحول در بانکداری و خدمات مالی

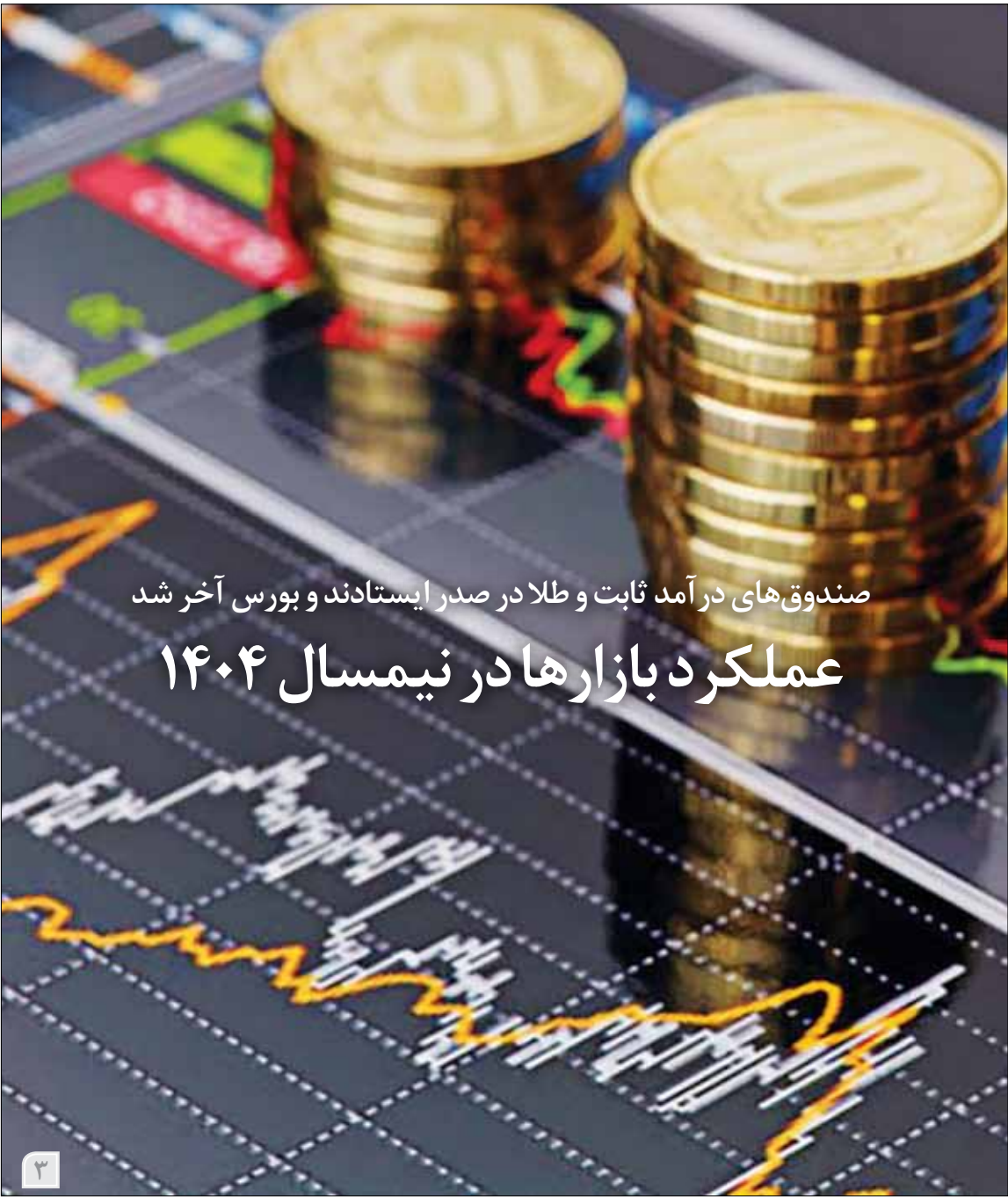
علی نظافتیان / کسری کاخ‌ساز، پژوهشگران بانکی

بلاک‌چین (Blockchain) یک فناوری برای ثبت و مدیریت داده‌ها به صورت امن و غیرمتمرکز است. در این سیستم، اطلاعات به صورت بلوک‌هایی از داده ذخیره می‌شوند که هر بلوک به بلوک قبلی متصل است. این فرآیند از طریق تایید و الگوریتم‌های رمزنگاری، امنیت بالا و شفافیت را تضمین می‌کند و امکان تغییر یا دستکاری اطلاعات را به حداقل می‌رساند. بلاک‌چین به طور خاص برای انتقال اطلاعات و دارایی‌ها به روشی سریع، امن و قابل اعتماد طراحی شده است. بلاک‌چین را می‌توان به‌عنوان یک زیرساخت نوین برای مالکیت و تسویه مالی در نظر گرفت؛ زیرساختی که ذات آن بر پایه شفافیت، دسترسی جهانی و قابلیت برنامه‌ریزی، بنا شده است و به همین دلیل می‌تواند مسیر تازهای برای نوآوری، توسعه کسب‌وکار و بازطراحی نظام‌های مالی فراهم کند. روندهای جهانی نیز این واقعیت را تأیید می‌کنند: تعداد کاربران فعال در حوزه دارایی‌های دیجیتال با سرعتی رشد می‌کند که یادآور مسیر گسترش اینترنت در دهه‌های گذشته است و حجم مبادلات استیبل‌کوین‌ها (نوعی دارایی دیجیتال که ارزش آن معمولاً به یک ارز معتبر، مانند دلار آمریکا متصل است تا نوسان کمتری داشته باشد) در بسیاری موارد از ارزش‌های رایج فراتر رفته است؛ نشانه‌ای روشن از کارایی و مقیاس‌پذیری عملی این فناوری.

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

صندوق‌های درآمد ثابت و طلا در صدر ایستادند و بورس آخر شد

عملکرد بازارها در نیمسال ۱۴۰۴

پرونده خاموشی‌های شهر تهران بسته شد؟

پایان خاموشی به شرط تأمین سوخت

با کاهش محسوس دمای هوا در روزهای گذشته، میزان مصرف برق در شهر تهران کمتر شده و از حجم خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده کاسته شده است. به گفته شرکت توانیر، میزان پیک نیاز مصرف برق در شهر تهران در تابستان امسال به حدود ۵ هزار مگاوات رسید که هرچند این رقم نسبت به سال گذشته، کاهش داشته، اما به دلیل فشار سراسری بر شبکه برق، خاموشی‌های...

در گزارش معاونت مطالعات اقتصادی و آینده‌پژوهی اتاق بازرگانی تهران مطرح شد

جعبه‌ابزار تاب‌آوری

در روز جمعه ۲۸ شهریورماه، قطعنامه پیشنهادی کره‌جنوبی با ۴ رأی موافق، ۲ رأی ممتنع و ۹ رأی منفی رد شد تا تمامی تحریم‌های پیشین سازمان ملل (پیش از سال ۲۰۱۵) علیه ایران بازگردند. البته تا روز یکشنبه ششم مهرماه (۲۸ سپتامبر) فرصت برای رایزنی و احیای دیپلماسی وجود دارد و اعضای دائم شورای امنیت تا روز آخر می‌توانند پیش‌نویس قطعنامه دیگری را به رأی بگذارند و مانع از فعال شدن اسنپ‌ک شوند؛ مخصوصاً که «مسعود پزشکیان» برای حضور در هشتادمین مجمع عمومی سازمان ملل، عازم نیویورک شده است و این امید وجود دارد که بتواند با...

چرا توافق با آژانس احتمالاً اسنپ‌ک را متوقف نمی‌کند؟

دومینوی تنش با چکاندن ماشه

مدیریت و کسب‌وکار

درس‌های برندینگ از دیزنی: ترکیب سرگرمی و چادو

برای لحظه‌ای چشمان خود را ببندید و به برند دیزنی فکر کنید. چه تصویری در ذهن شما شکل می‌گیرد؟ شاید قلعه‌ای جادویی و رویایی، شاید چهره خندان میکی ماوس، شاید هم ملودی یکی از انیمیشن‌های کلاسیک که بخشی از خاطرات کودکی شما را ساخته است. این واکنش‌های احساسی و قدرتمند، تصادفی نیستند. آنها نتیجه یک قرن مهندسی دقیق و هوشمندانه برند دیزنی هستند. در دنیایی که شرکت‌ها برای فروش محصولات فیزیکی و خدمات ملموس تلاش می‌کنند، دیزنی با موفقیت چیزی ناملموس و به مراتب قدرتمندتر را می‌فروشد: شادی، نوستالژی و جادو. هویت برند دیزنی آنچنان استانه‌ساخته و پرداخته شده که دیگر نه یک شرکت رسانه‌ای، بلکه یک بخش جدایی‌ناپذیر از فرهنگ جهانی و خاطرات مشترک چندین نسل به حساب می‌آید. این امپراتوری سرگرمی فراتر از یک مجموعه موفق از فیلم‌ها، پارک‌های تفریحی و...

بلاک‌چین؛ تحول در بانکداری و خدمات مالی

نوآوری در بازار سرمایه کمک کند. همچنین این فرآیند موجب می‌شود که بانک‌ها توانایی مدیریت نقدینگی و ارائه خدمات سریع‌تری را در اختیار مشتریان خود قرار دهند، اما آیا این ویژگی بلاک‌چین موجب خلق پول نخواهد شد؟

در سیستم‌های سنتی، تسویه پرداخت‌ها اغلب با تأخیر روبه‌روست و این تأخیر می‌تواند هزینه‌های اضافی و خطراتی برای بانک‌ها ایجاد کند، اما با استفاده از دفتر کل توزیع‌شده (DLT - Distributed Ledger Technology)، بانک‌ها می‌توانند تراکنش‌ها را به صورت آنی و شفاف پردازش کنند. این تحول می‌تواند موجب تسویه سریع‌تر و کاهش خطاهای انسانی شود. در ایران نیز استفاده از این فناوری در تسویه‌های داخلی و بین‌بانکی می‌تواند کارایی سیستم بانکی را ارتقا دهد. تسویه‌های آنی و استفاده از قراردادهای هوشمند می‌تواند خطرات مالی را کاهش دهد و به افزایش اعتماد میان بانک‌ها و مشتریان منجر شود. در حال حاضر، بسیاری از بانک‌ها از جمله بانک‌های جهانی، تلاش دارند با استفاده از بلاک‌چین، سرعت و دقت تراکنش‌های خود را افزایش دهند. این سیستم می‌تواند علاوه بر تسویه آنی، خطای انسانی را به حداقل برساند و تأخیرات سیستم‌های موجود را کاهش دهد.

توکنیزه کردن دارایی‌ها همچنین موجب افزایش تحرک وثایق بانکی (Collateral Mobility) می‌شود. به‌جای قفل شدن دارایی‌ها تا پایان مدت تعهد، بانک‌ها می‌توانند این دارایی‌ها را به صورت توکن‌های دیجیتال خرد و قابل‌ردیابی در اختیار قرار دهند، بلکه از نظر کاهشی هزینه‌ها و کارمزدها نیز تأثیرات مثبت خواهد داشت. توکنیزه کردن سپرده‌های می‌تواند به بانک‌ها امکان دهد تا در پلتفرم‌های مختلف مالی و اکوسیستم‌های دیجیتال، تعامل داشته باشند. این فرآیند به‌ویژه برای بانک‌های بزرگ، مانند جی‌پی مورگان و سی‌تی‌بانک مفید است که در حال پیاده‌سازی این فناوری هستند. توکنیزه کردن سپرده‌ها می‌تواند به تحول و

و هم مسیر تازهای برای رشد آینده خود ترسیم نمایند.

بانک‌ها امروزه بر بستری‌های قدیمی‌تری مانند زبان‌های برنامه‌نویسی سنتی، نظیر COBOL فعالیت می‌کنند، اگرچه ظاهر آنها مدرن و دیجیتال به نظر می‌رسد. این فناوری‌ها که هنوز در بسیاری از بانک‌ها استفاده می‌شوند، اغلب نیاز به بازسازی دارند. بانک‌ها با توجه به نیاز به انعطاف‌پذیری بیشتر و پاسخگویی سریع‌تر به تقاضاهای مشتریان، به دنبال راه‌هایی برای بهره‌برداری از نوآوری‌ها هستند. بلاک‌چین می‌تواند این زیرساخت‌های فرسوده را بازآفرینی کرده و بانک‌ها را قادر سازد تا ضمن حفظ الزامات قانونی، تحولاتی در شیوه‌های عملکردی خود ایجاد کنند. با گسترش استفاده از بلاک‌چین، بانک‌ها باید به طور جدی به سرمایه‌گذاری در این فناوری فکر کنند. فناوری بلاک‌چین به‌ویژه در زمینه تغییرات ساختاری، توکنیزه کردن دارایی‌ها و تسویه‌های سریع‌تر می‌تواند مزایای فراوانی برای بانک‌ها به همراه داشته باشد. بانک‌ها باید برای حفظ جایگاه خود در دنیای بلاک‌چین، از تحولات فعلی بهره‌برداری کنند و به سمت نوآوری‌های دیجیتال حرکت کنند.

۳ کاربرد بلاک‌چین در نظام بانکداری

توکنیزه کردن سپرده‌ها (Tokenized Deposits) بدان معناست که پول مشتریان دیگر فقط در قالب حساب‌های بانکی سنتی باقی نمی‌ماند، بلکه به‌صورت دارایی‌های دیجیتال قابل انتقال و مدیریت خواهد بود. این امر نه تنها به بانک‌ها کمک می‌کند تا سرعت و شفافیت فرآیندهای مالی خود را افزایش دهند، بلکه از نظر کاهشی هزینه‌ها و کارمزدها نیز تأثیرات مثبت خواهد داشت. توکنیزه کردن سپرده‌های می‌تواند به بانک‌ها امکان دهد تا در پلتفرم‌های مختلف مالی و اکوسیستم‌های دیجیتال، تعامل داشته باشند. این فرآیند به‌ویژه برای بانک‌های بزرگ، مانند جی‌پی مورگان و سی‌تی‌بانک مفید است که در حال پیاده‌سازی این فناوری هستند. توکنیزه کردن سپرده‌ها می‌تواند به تحول و

امروز بلاک‌چین در آستانه تحولی قرار دارد که مشابه آن را اینترنت در دهه‌های ابتدایی خود تجربه کرده دورانی که کمتر کسی تصور می‌کرد یک فناوری نوظهور بتواند سازوکارهای اقتصاد جهانی و زندگی روزمره را بازتعریف کند. با بلوغ فناوری، شفافتر شدن مقررات و افزایش فشار رقابت در اکوسیستم مالی، حتی محافظه‌کارترین بازیگران سنتی امور مالی (Traditional Finance - TradFi) دیگر نمی‌پرسند که «آیا باید بلاک‌چین را وارد کار خود کنیم؟» یا «چه زمانی مناسب آغاز است؟». پرسش اصلی اکنون به شکل راهبردی‌تری مطرح می‌شود: «چگونه و از کدام نقطه می‌توان ورود به بلاک‌چین را آغاز کرد تا ارزش واقعی و پایدار خلق شود؟» و اینکه اکنون سیستم بانکی کشور ما چگونه می‌تواند از بلاک‌چین در جهت پیشبرد برنامه‌های خود بهره‌برد؟

چشم‌انداز بانکداری مبتنی بر بلاک‌چین

در چشم‌انداز کنونی نظام مالی، از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری گرفته تا شرکت‌های مدیریت دارایی و حتی فین‌تک‌ها، بلاک‌چین دیگر صرفاً یک تجربه جانبی با فناوری حاشیه‌ای، تلقی نمی‌شود. این فناوری به تدریج جایگاه خود را به‌عنوان ابزاری راهبردی برای نوآوری، رشد پایدار و ارتقای رقابت‌پذیری، تثبیت کرده است. به همین دلیل، ترسیم تصویری دقیق و آینده‌نگر از ظرفیت‌های بلاک‌چین برای بازیگران سنتی حوزه پول و سرمایه، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌رود. در ادامه، با تمرکز بر بخش بانکی به عنوان یکی از مهم‌ترین ارکان این نظام، نقش و کارکرد بلاک‌چین را در بازطراحی زیرساخت‌ها و خدمات مالی بررسی خواهیم کرد. در کنار این روندها، شفاف‌تر شدن مقررات و ورود شرکت‌های فعال در حوزه دارایی‌های دیجیتال به بازارهای رسمی سرمایه یا همکاری آنها با نهادهای بزرگ مالی، نشان می‌دهد این اکوسیستم روزبه‌روز بیشتر مورد پذیرش قرار می‌گیرد. حاصل این شرایط، فرصتی بی‌سابقه برای نهادهای مالی سنتی است تا با تکیه بر بلاک‌چین، هم امنیت و شفافیت در انتقال ارزش را تضمین کنند

چارچوب به‌کارگیری بلاک‌چین در بانکداری

برای بانک‌ها، استفاده از بلاک‌چین نیازمند در نظر گرفتن چهار محور کلیدی است: «انتخاب نوع بلاک‌چین»، «انتخاب سطح تمرکززدایی»، «شفافیت و محرمانگی در بانکداری بلاک‌چینی» و «تسویه نگهداری دارایی‌ها». در گام نخست و قبل از هر چیز، بانک‌ها باید تصمیم بگیرند که از بلاک‌چین عمومی یا خصوصی استفاده کنند. بلاک‌چین‌های عمومی مانند اتریوم مزایای همکاری و نوآوری دارند، اما ریسک حقوقی بیشتری دارند؛ درحالی‌که بلاک‌چین‌های خصوصی برای بانک‌ها امنیت بیشتری فراهم می‌کنند. بانک‌ها باید براساس نیاز خود انتخاب کنند که این فناوری در قالب بلاک‌چین عمومی، خصوصی یا ترکیبی از هر دو پیاده‌سازی شود. آنها همچنین باید در نظر داشته باشند که بلاک‌چین‌های خصوصی می‌توانند امنیت و کنترل بیشتری برای بانک‌ها فراهم کنند؛ درحالی‌که بلاک‌چین‌های عمومی، فرصت‌های بیشتری برای نوآوری و همکاری دارند.

در گام دوم، بانک‌ها باید بین شفافیت و امنیت انتخاب کنند. بلاک‌چین‌های عمومی بیشتر شفافیت دارند، اما بانک‌ها به‌دنبال حفظ محرمانگی و کنترل اطلاعات هستند. استفاده از بلاک‌چین‌های نیمه‌متمرکز یا مجوزدار می‌تواند به این هدف کمک کند. تمرکززدایی می‌تواند به ایجاد اعتماد بیشتر میان بانک‌ها و مشتریان کمک کند، اما بانک‌ها باید احتیاط کنند که این شفافیت به‌عنوان یک مزیت امنیتی تبدیل نشود. در گام سوم برای رعایت الزامات قانونی، بانک‌ها باید تعادل مناسبی میان شفافیت و محرمانگی حفظ کنند. بلاک‌چین ذاتاً شفاف است، اما می‌توان با استفاده از ابزارهایی مانند اثبات دانش صفر (Zero-Knowledge Proof) و کلید مشاهده، اطلاعات حساس را محافظت کرد. این ابزارها کمک می‌کنند تا بانک‌ها بتوانند داده‌های حساس را پنهان نگه دارند و در عین حال از مزایای شفافیت بلاک‌چین استفاده کنند. در نهایت در گام چهارم، بانک‌ها باید

تصمیم بگیرند که دارایی‌های دیجیتال خود را به‌صورت داخلی نگهداری کنند یا این مسئولیت را به نهادهای ثالث واگذار کنند. در مرحله اول، استفاده از متولیان مجاز یا کنسرسیوم‌های بانکی منطقی‌تر است، اما با پیشرفت فناوری، ممکن است بانک‌ها بتوانند این مسئولیت را به‌طور داخلی نیز انجام دهند. در نظر گرفتن امنیت فیزیکی و دیجیتال در نگهداری دارایی‌ها بسیار حیاتی است.

پیشنهادهای برای علاقه‌مندان حوزه بلاک‌چین

برای متخصصین و علاقه‌مندان به بلاک‌چین در بانکداری، پیشنهاد می‌شود که شبکه‌هایی، مانند «Mantle Network» را بررسی کنند. این شبکه، به‌ویژه در زمینه ایجاد زیرساخت‌های مقیاس‌پذیر و امن برای استقرار بلاک‌چین در سیستم‌های مالی فعالیت می‌کند و می‌تواند در تسریع تحول دیجیتال بانک‌ها مؤثر باشد. «Mantle Network» می‌تواند به بانک‌ها در پردازش سریع و کم‌هزینه معاملات کمک کند و قابلیت تعامل با سیستم‌های مالی موجود را بهینه نماید. به‌طور کلی، بلاک‌چین امروز دیگر فقط یک فناوری آینده‌نگر نیست، بلکه به ابزاری برای بهینه‌سازی و بازتعریف ساختارهای سنتی بانکداری تبدیل شده است. با فراهم آوردن شفافیت لحظه‌ای، مدیریت هوشمند نقدینگی، تسویه سریع و امن و قابلیت برنامه‌ریزی، این فناوری به بانک‌ها این امکان را می‌دهد که نه تنها خدمات مالی خود را بهبود بخشند، بلکه مدل‌های نوآورانه برای مدیریت دارایی‌ها، محصولات و سرمایه‌گذاری طراحی کنند. تجربه جهانی نشان می‌دهد که توکنیزه کردن سپرده‌ها و دارایی‌ها، بازتعریف زیرساخت‌های تسویه و ایجاد مدل‌های نوین وثایق، به بانک‌ها کمک می‌کند تا علاوه بر انطباق قانونی، بهره‌وری سرمایه و نقدینگی را افزایش دهند و مزیت رقابتی پایداری ایجاد کنند. در واقع، بلاک‌چین فرصتی است که بانک‌ها را از مدیریت صرف منابع موجود به طراحی آینده‌ای هوشمند و شفاف برای نظام مالی هدایت می‌کند. شبکه بانکی ایران را نباید از فناوری‌های جدید محروم کرد.

کار شغل اولی از سوی کارفرما می‌شود. مهمترین مزیت طرح کارورزی برای کارآفرینان و کارفرمایان، این است که در صورت جذب کارورز، از معافیت حق بیمه سهم کارفرما به مدت حداکثر دو سال برخوردار می‌شوند. داشتن مدرک دانشگاهی حداقل کارشناسی و کمتر از ۳۵ سال سن، از جمله شرایط برخورداری از مزایای این طرح است و داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت از خدمت نظام وظیفه برای متقاضیان مرد نیز الزامی است. از نگاه کارشناسان و تحلیلگران بازار کار، مهمترین هدف اجرای طرح کارورزی و مشوق بیمه‌ای کارفرمایان، کاهش شکاف بین مهارت‌های دانشگاهی و نیازهای بازار کار، ترغیب کارفرمایان به جذب نیروی کار و حمایت از اشتغال پایدار در مناطق غیرکلاشهری است. بیکاری، یکی از ابرچالش‌های مهم اقتصاد ایران و بازار کار در سال‌های اخیر بوده و بر همین اساس، لزوم تحرک‌بخشی به بازار کار و ایجاد فرصت‌های شغلی به ویژه برای جوانان، زنان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، همواره مورد تأکید قرار گرفته است.

واریز می‌شود و این مشوق تنها برای کارگاه‌های واقع در شهرستان‌های استان تهران، به جز کلانشهر تهران قابل اعمال است. پیش از این نیز «سیدمالک حسینی»، معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر کار از اصلاح سامانه‌های وزارت کار، خبر داده و وعده داده بود که سامانه‌های فعال بازار کار تا پایان مردادماه امسال فعالیت خود را آغاز و امکان آیین‌نامه‌های مربوطه نهایی شده است و وزارت کار در تلاش است تا با بروزرسانی و فعالیت سامانه‌های فعال بازار کار، امکان ثبت درخواست و استفاده از خدمات سیاست‌های فعال بازار کار را برای کارجویان مهیا کند. کمک هزینه کارورزی، وجهی است که در پایان دوره مقدماتی کارورزی و متناسب با مدت آن به کارورز پرداخت می‌شود و یکی از ویژگی‌های برجسته آن، تلفیق طرح با طرح معافیت بیمه کارفرمایی و توجه توأمان به هر یک از طرف‌های عرضه و تقاضای بازار کار است که موجب فراهم کردن شرایط جذب پایدار نیروی

آغاز یک طرح جدید در شهرهای استان تهران

کارورز جذب کنید، بیمه نپردازید!

هدف تسهیل ورود فارغ‌التحصیلان به بازار کار و ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای آنها اجرایی شده است. طرح او حداکثر دوره کارورزی در این طرح را سه ماه برشمرد و توضیح داد: «براساس این طرح، دوره کارورزی به عنوان دوره‌ای حداکثر سه ماهه تعریف شده که در آن دانش‌آموختگان دانشگاهی به منظور تبادل دانش، کسب تجربه و ارتقای مهارت در کارگاه‌های واقع در شهرستان‌های استان تهران، به جز کلانشهر تهران، مشارکت خواهند داشت. این دوره به عنوان اکتساب مهارت برای کارورزان محسوب شده و در پایان دوره، مبلغی متناسب با مدت کارورزی از یک تا سه ماه توسط دستگاه هماهنگ‌کننده به کارورز پرداخت می‌شود.»

در چارچوب این طرح، برای کارفرمایان هم مشوق بیمه‌ای در نظر گرفته شده است؛ به طوری که طبق گفته مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تهران، در این طرح حق بیمه سهم کارفرما معادل ۲۰ درصد حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار حداکثر به مدت ۱۲ ماه توسط دستگاه هماهنگ‌کننده به حساب کارفرمایان

طریق انتقال مهارت و تجربه در محیط کار برای ورود به بازار کار، ایجاد انگیزه کارآفرینی و کسب وکار در دانش‌آموختگان، فراهم کردن زمینه انتقال دانش از دانش‌آموخته به کارگاه و کاهش هزینه بکارگیری نیروی کار، از مهمترین اهداف طرح کارورزی به شمار می‌رود. از مزایای مهم اجرای طرح کارورزی برای کارآفرینان و کارفرمایان، این است که در صورت جذب کارورز، از معافیت حق بیمه سهم کارفرما به مدت حداکثر دو سال برخوردار می‌شوند. داشتن مدرک دانشگاهی حداقل کارشناسی و کمتر از ۳۵ سال سن، از جمله شرایط برخورداری از مزایای این طرح است و داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت از خدمت نظام وظیفه برای متقاضیان مرد، الزامی است. در همین راستا، «بهزاد سام دلیری» مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان تهران از آغاز اجرای طرح کارورزی در تمام شهرستان‌های استان تهران، به جز شهر تهران، خبر داد و به «ایسنا» گفت: «از تاریخ ۳۰ شهریورماه ۱۴۰۴، دو طرح کارورزی دانش‌آموختگان دانشگاهی و مشوق بیمه‌ای کارفرمایی با

نگاه

تداوم جذب نقدینگی با سیاست انقباضی

پیش فروش سکه، وظیفه بانک مرکزی نیست

پیش فروش سکه از سوی بانک مرکزی، سیاست چندان متعارفی نیست. در تمامی کشورهای دنیا، به ویژه جوامع توسعه‌یافته، بانک‌های مرکزی به خرید طلا و افزایش ذخایر طلای خود اقدام می‌کنند تا به هدف و ماموریت اصلی، یعنی حفظ ارزش پول ملی، دست یابند. به نظر می‌رسد این سیاست بانک مرکزی، همانند سیاست ارز چندنرخ‌ی در اقتصاد ایران، با منطق اقتصادی چندان همخوانی ندارد. در واقع، بانک مرکزی برای کاهش کسری بودجه دولت و کنترل بازار، درحالی به عرضه طلا در قالب پیش‌فروش سکه، روی آورده است که به گفته کارشناسان، فروش سکه، وظیفه ذاتی بانک‌های مرکزی نیست و رسالت اصلی آنها، حفظ ارزش پول ملی و مهار تورم است. با این وجود، بانک مرکزی با استفاده از ابزارهای مختلف، از جمله پیش‌فروش سکه، سعی در کنترل نقدینگی در اقتصاد دارد. از آنجا که سکه به عنوان یک کالای سرمایه‌ای به نقدشوندگی بالا شناخته می‌شود، با افزایش نااطمینانی‌ها در اقتصاد کشور، احتمال می‌رود که دارندگان سکه‌ها در موعد تحویل نسبت به فروش این دارایی خود اقدام کنند که این امر می‌تواند سیاست انقباضی بانک مرکزی را خشی کند.

این روزها بازار ارز و طلا به علت افزایش ریسک‌های سیاسی و فشار ناشی از انتظارات تورمی، دچار التهاب قیمتی شده و همین موضوع باعث شده است که خریده‌ها در بازار آزاد به صورت هیجانی باشند. البته افزایش بهای اونس جهانی طلا نیز به این وضعیت دامن زده است؛ تا جایی که قیمت جهانی انس طلا در میانه هفته جاری از مرز ۳۷۲۴ دلار عبور کرد که بالاترین نرخ طلا در سال‌های اخیر است و در طرف دیگر، قیمت دلار در بازار آزاد نیز در محدوده ۱۰۵ هزار تومان قرار دارد. افزایش قیمت انس طلا در بازار جهانی را می‌توان ناشی از عوامل متعددی، از جمله بالارفتن ریسک‌های ژئوپلیتیکی، کاهش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو، تداوم تنش‌های نظامی (جنگ اوکراین و غزه) و همچنین افزایش خرید طلا از سوی بانک‌های مرکزی جهان دانست.

در ایران نیز علاوه بر عوامل جهانی فوق که به صورت خارجی بر بازار ارز و طلا اثرگذار است، فعال شدن مکانیزم ماشه از سوی اروپا بر انتظارات تورمی دامن زده و همین موضوع نیز در ادامه مولفه‌های فوق در جهش قیمت‌ها اثر خود را برجای گذاشته است. در این میان، بانک مرکزی در یک سال گذشته (به تعبیر خود بانک مرکزی) با هدف کاهش جهش نرخ طلا و پاسخگویی به تقاضاها، اقدام به چند مرحله پیش‌فروش سکه طلا کرده که البته در میان تحلیلگران با دو واکنش منفی و مثبت روبه‌رو شده است؛ به عنوان مثال، برخی کارشناسان اعتقاد دارند که این اقدام باعث کاهش فشار بر بازار آزاد و پاسخگویی به تقاضاها می‌شود و از افزایش هیجانی قیمت طلا جلوگیری می‌کند و در نهایت تا حدودی به تعادلی شدن قیمت‌ها کمک می‌کند و علاوه بر آن، مردم نیز می‌توانند با قیمتی کمتر از بازار آزاد در بخش طلا سرمایه‌گذاری کنند. حتی به گفته رئیس کل بانک مرکزی، پیش‌فروش سکه، نه با هدف فروش طلا، بلکه برای ارسال علامت به جامعه انجام شده است و این سیاست تا زمانی که مردم متقاضی باشند ادامه خواهد داشت. با این حال در طرف دیگر، برخی از کارشناسان معتقدند که اقدام بانک مرکزی برای پیش‌فروش سکه طلا، جریان نقدینگی را از بخش‌های مولد دور کرده و به خانه‌ها و بخش‌های غیرمولد منتقل می‌کند که همین موضوع شاید در کوتاه مدت مشهود نباشد اما در بلندمدت ممکن است بر کاهش رشد اقتصادی اثرگذار باشد.

در همین زمینه، «آلبرت بغزیان» با اشاره به دلایل تمایل مردم برای خرید طلا و ارز و سرمایه‌گذاری در این بازار به «پسنا» می‌گوید: ابتدا باید این موضوع را در بعد خانوار و جامعه بررسی کنیم. هر فردی به عنوان سرپرست خانوار، مسئول کیفیت زندگی خانواده خود است و تلاش می‌کند تا درآمد خود را تا حد ممکن در شرایط اقتصادی حفظ کند و از ارزش خرید دارایی خود محافظت کند و روی آوردن آنها به بازار طلا و ارز در شرایط امروز اقتصاد کشور، امری منطقی است. بر این اساس، مردم تلاش می‌کنند تا خود را در برابر تورم موجود و تورم پیش رو، محافظت کنند و اینکه بانک مرکزی با این کار، منابع را به سمت سوداگری و محل غیرمولد سوق دهد یا خیر، موضوع دیگری است؛ افراد و مردم مسئول این موضوع نیستند و هر کس تلاش می‌کند تا از کاهش ارزش سرمایه و دارایی خود تا حد ممکن جلوگیری کند.

به گفته این اقتصاددان، از طرف دیگر، هیجانات و انتظارات تورمی به افزایش قیمت‌ها و کاهش ارزش پول ملی دامن می‌زند و این موضوع باعث می‌شود تا افراد سعی کنند برای حفظ ارزش دارایی خود به بازارهایی که افت ارزش ندارند، روی آورند. البته نباید انتظار داشت که مردم وظیفه‌ای برای حرکت نقدینگی و سرمایه خود به بخش مولد باشند؛ چراکه این موضوع، رسالت دولتها و بانک‌های مرکزی است تا به نحوی سیاستگذاری و برنامه‌ریزی شود که جریان نقدینگی به بخش مولد، برکت و تولید افزایش پیدا کند.

او با این اینکه موضوع اصلی، وجود تورم است، ادامه داد: امروز موضوع اصلی، وجود تورم است و همین موضوع باعث می‌شود که سرمایه‌ها در محل‌هایی مانند طلا و ارز سرمایه‌گذاری شود. شرایط تورم باعث شده که اجاره خانه‌ها افزایشی و قیمت محصولات و کالاها با افزایش روبه‌رو شود و در این شرایط، مردم به هر میزانی که پس‌انداز داشته باشند، تلاش می‌کنند تا از کاهش ارزش آن جلوگیری کنند. البته این اقدام بانک مرکزی از یک جهت می‌تواند صحیح و مناسب باشد؛ چراکه از طرفی فشار تقاضاها بر بازار را تا حدودی کاهش داده و در شرایطی که کشور با چالش تحریم مواجهه و در واردات ارز به ویژه دلار با محدودیت روبه‌روست، اقدام به واردات طلا کرده و درآمدهای خود را با منابع طلا تامین کرده است.

به عقیده «بغزیان»، این اقدام همچنین باعث می‌شود که نقدینگی نیز به بانک مرکزی و متعاقب آن به بانک‌ها وارد شود و در مقابل، توان تامین مالی از سوی شبکه بانکی بیشتر شود. با این حال، این یک واقعیت است که وظیفه بانک‌های مرکزی، فروش طلا و سکه نیست و بانک‌های مرکزی، رسالتی مانند حفظ ارزش پول ملی و تورم را برعهده دارند، اما در این شرایط مجبور می‌شود که به بازار طلا تزریق کند تا بتواند تا حدودی از فشار هیجانی به بازار آزاد کاسته شود.

در گزارش معاونت مطالعات اقتصادی و آینده‌پژوهی اتاق بازرگانی تهران مطرح شد

جعبه‌ابزار تاب‌آوری

ایمان ولی‌پور

ایمیل: IvanKaramazof@yahoo.com

در روز جمعه ۲۸ شهریورماه، قطعنامه پیشنهادی کره‌جنوبی با ۴ رأی موافق، ۲ رأی ممتنع و ۹ رأی منفی رد شد تا تمامی تحریم‌های پیشین سازمان ملل (پیش از سال ۲۰۱۵) علیه ایران بازگردند. البته تا روز یکشنبه ششم مهرماه (۲۸ سپتامبر) فرصت برای رایزنی و احیای دیپلماسی وجود دارد و اعضای دائم شورای امنیت تا روز آخر می‌توانند پیش‌نویس قطعنامه دیگری را به رأی بگذارند و مانع از فعال شدن اسنپک شوند؛ مخصوصا که «مسعود پزشکیان» برای حضور در هشتادمین مجمع عمومی سازمان ملل، عازم نیویورک شده است و این امید وجود دارد که بتواند با رایزنی‌های هدفمند و دستیابی به یک توافق برد-برد از فعال شدن مکانیزم ماشه جلوگیری کند.

در فاصله کمتر از یک هفته تا فعال شدن اسنپک و بازگشت تحریم‌ها، پیامدهای مکانیزم ماشه به بحث روز جامعه ایران بدل شده است. بار روانی این رخداد، بازارها را درنوردیده و قیمت دلار آزاد به ۱۰۵ هزار تومان رسیده است. بورس تهران نیز در ابتدای هفته، ریزش سنگینی را تجربه کرد و خروج پول حقیقی اوج گرفت. از نگاه تحلیلگران اتاق بازرگانی تهران، چالش مکانیزم ماشه، اگرچه بزرگ و بی‌سابقه است، اما پایان کار نیست. استدلال محوری این گزارش، آن است که فعال‌سازی مکانیزم امروز می‌تواند مسیر دهه‌های آینده کشور را شکل دهد. دولت باید برای لغو فوری و کامل تحریم‌ها تلاش کند، اما حتی در سخت‌ترین بحران‌ها هم می‌توان فرصت پیدا کرد. در این بحران نیز می‌توان با اراده و تدبیر بخش خصوصی و دولت از مسیر تهدید و فشارهای جهانی به مسیر تحول و رشد حرکت کرد.

چگونه تاب‌آوری اقتصاد را بالا ببریم؟

معاونت مطالعات اقتصادی و آینده‌پژوهی اتاق بازرگانی تهران در گزارش تازه خود با عنوان «مکانیزم ماشه و اقتصاد ایران: ارزیابی ریسک و نقشه راه تاب‌آوری»، پیامدهای راهبردی اسنپک برای بخش خصوصی را ترسیم کرده است. استدلال محوری این گزارش، آن است که فعال‌سازی مکانیزم ماشه، صرفاً تداوم فشارهای موجود نیست، بلکه یک تغییر ماهوی در کارزار فشار علیه ایران محسوب می‌شود. این سازوکار، اقتصاد کشور را از وضعیت تحریم‌های یک‌جانبه، که امکان دور زدن نسبی آنها وجود دارد، به یک رژیم انزوای اقتصادی فراگیر، الزام آور و دارای مشروعیت حقوقی بین‌المللی منتقل می‌کند. این تهدید، یک ریسک سیستمی است که نه‌بخش‌های خاص، بلکه پایه‌های بنیادین تجارت (یعنی نظام مالی و لجستیک) را هدف قرار می‌دهد. در چنین شرایطی، رویکرد بخش خصوصی باید از راهکارهای تاکتیکی برای «مدیریت بحران» به یک پارادایم راهبردی نوین مبتنی بر «مدیریت ریسک سیستمی» و ایجاد یک اکوسیستم اقتصادی تاب‌آور و منطقه‌محور، تغییر یابد.

پژوهشگران اتاق بازرگانی تهران در این گزارش می‌گویند دیگر برای مواجهه با ریسک‌های مشابه مکانیزم ماشه، نمی‌توان از رویکردهای سنتی استفاده کرد. باید یک تغییر پارادایم در استراتژی اقتصادی کشور و بنگاه‌ها ایجاد شود. به عنوان نمونه در شرایط فعلی، بخش خصوصی نمی‌تواند صرفاً به راه‌حل‌های دیپلماتیک اتکا کند؛ بلکه باید راهبردهایی ملی گرایانه تدوین کند تا استحکام درونی اقتصاد تقویت شود. کارشناسان این مسیر را «چرخش ژئواکونومیک» می‌نامند؛ گذار از تمرکز بر درآغام در اقتصاد جهانی به سمت ساختن یک «قلعه اقتصادی منطقه‌ای». هدف از این رویکرد، ایجاد سازوکارهایی است که بنگاه‌ها و اقتصاد کشور را در برابر شوک‌های بین‌المللی مقاوم‌تر کند و از آسیب‌پذیری در شرایط بحران بکاهد. در این شرایط سیاستگذاران باید چگونه رفتار کنند؟ براساس تحلیل معاونت مطالعات اقتصادی و آینده‌پژوهی اتاق بازرگانی تهران، دولت و حاکمیت باید در چند حوزه متمرکز فعالیت کنند. ابتدا دیپلماسی منطقه‌ای، سپس حکمرانی اقتصادی در شرایط اضطراری و در کنار آنها، تضمین ثبات اجتماعی و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حیاتی کشور.

حکمرانی اقتصادی در شرایط اضطراری

اولویت اصلی سیاست خارجی باید از تمرکز بر غرب به سمت یک «ابتکار دیپلماتیک فوق‌العاده و سطح بالا» با کشورهای همسایه، به‌ویژه کشورهای حاشیه خلیج‌فارس تغییر کند. هدف، ایجاد منافع مشترک اقتصادی در ثبات منطقه‌ای و ایجاد کردیروهای تجاری کمتر آسیب‌پذیر در برابر تحریم است. این رویکرد با تمایل کشورهای منطقه به تنوع‌بخشی به شرکای خود همخوانی دارد. همچنین تاسیس یک «ستاد عالی هماهنگی اقتصادی» فرادستگاهی با اختیارات ویژه و با عضویت موثر و الزام‌آور نماینده بخش خصوصی (اتاق بازرگانی) برای شرایط اضطراری ضروری است. این نهاد باید بتواند تصمیمات سریع، قاطع و هماهنگ را برای مدیریت شوک اقتصادی اتخاذ کند. از طرفی، هرگونه اصلاحات اقتصادی ساختاری، به‌ویژه در حوزه پارانها، باید پس از اجرای یک طرح فوری برای تامین کالاهای اساسی و حفظ «کف معیشتی» مردم صورت گیرد. حفظ ثبات اجتماعی، پیش‌شرط هرگونه راهبرد تاب‌آوری اقتصادی است. از سوی دیگر، با توجه به محدودیت شدید منابع، سرمایه‌گذاری‌های ملی باید به صورت کاملاً هدفمند به دو حوزه زیرساختی که توانمندساز «راهبرد قلعه منطقه‌ای» هستند اختصاص یابد؛ نوسازی ناوگان حمل‌ونقل (ریلی و جاده‌ای) و توسعه صنعت برق (برای تامین انرژی صنایع داخلی) از راه قراردادهای مشارکت عمومی- خصوصی.

تاب‌آوری واقعی اقتصاد، بیش از هر چیز در سطح بنگاه‌ها و کسب‌وکارها خود را نشان می‌دهد. شرکت‌های ایرانی که پیش‌تر عمدتاً روی مدل‌های کسب‌وکار مبتنی بر «کارایی» (Efficiency) تمرکز و در شرایط ثبات جهانی عملکرد قابل قبولی داشتند، اکنون با شرایطی متفاوت روبه‌رو هستند و نیاز دارند مسیر خود را بازتعریف کنند. تحلیلگران اقتصادی معتقدند حرکت به سمت مدل‌های مبتنی بر «تاب‌آوری» (Resilience) دیگر یک گزینه اختیاری نیست، بلکه یک ضرورت است. این رویکرد مستلزم پذیرش هزینه‌های مشخصی است؛ از جمله ایجاد افزونگی در زنجیره تامین و تنوع‌بخشی به بازارها. به گفته کارشناسان، این هزینه‌ها در واقع سرمایه‌گذاری‌هایی حیاتی برای تضمین بقا و پایداری بنگاه‌ها در شرایط بحرانی به شمار می‌روند. با توجه به نوسانات اقتصادی و فشارهای بین‌المللی، شرکت‌هایی که تاب‌آوری را در اولویت قرار دهند، می‌توانند نه تنها ریسک‌های خارجی را مدیریت کنند، بلکه موقعیت رقابتی خود را نیز در بازار داخلی و جهانی مستحکم کنند.

اقتصاد ایران در آستانه انزوای مالی

ایران در آستانه انزوای مالی قرار دارد. اگر مکانیزم ماشه فعال شود، دسترسی کشور به نظام مالی جهانی تقریباً قطع خواهد شد. در چنین شرایطی، راهکارهای جایگزین برای تجارت دیگر یک گزینه اختیاری نیست، بلکه به یک ضرورت حیاتی و استراتژیک برای بقای بخش خصوصی تبدیل شده است. از نگاه کارشناسان اتاق تهران، در فرای اعمال تحریم‌ها، دسترسی به ابزارهای مالی مبتنی بر دلار و یورو و همچنین پیام‌رسان‌های تسویه‌ت تقریباً به‌طور کامل محدود خواهد شد. بنابراین اقتصاد ایران و به‌ویژه بخش خصوصی، برای تداوم حیات خود نیازمند ایجاد و بهره‌برداری از یک «سیستم مالی و تجاری موازی» است که بر پایه‌هایی غیر از زیرساخت‌های غربی بنا شده باشد.

ساده‌ترین شکل تجارت جایگزین، تهاتر یا معامله کالا مقابل کالا است. اتاق بازرگانی می‌تواند با ایجاد یک «پلتفرم تهاتر» دیجیتال، نقش واسطه و تسهیل‌کننده را میان شرکت‌های ایرانی و شرکت‌های تجاری آنها در کشورهای هم‌پایه (مانند گرجستان، ترکیه یا عراق) ایفا کند. در این مدل، هیچ انتقال پولی صورت نمی‌گیرد و ارزش کالاها و خدمات مبادله شده، تراز می‌شود. استفاده از تهاتر برای دور زدن تحریم‌ها، راهکاری آزموده شده است. ترکیه در دوره قبلی تحریم‌ها نیز از مکانیزم «تفت در برابر کالا» برای تبادل تجارت خود با ایران استفاده کرده و در ازای دریافت کالای نظامی یا مواد غذایی، خدمات فنی ارائه می‌داد. با این حال، یکی از چالش‌های جدی در این مسیر، این است که هر دو طرف معامله باید دقیقاً به کالای طرف مقابل، نیاز داشته باشند. چالش بعدی، ارزش گذاری است. توافقی بر سر ارزش کالاهای غیرمتجانس (مثلاً پتروشیمی در برابر

پرونده خاموشی‌های شهر تهران بسته شد؟

پایان خاموشی به شرط تامین سوخت

شود.» به گفته وی، «با توجه به کاهش مصرف برق در فصل سرد، محدودیتی از نظر ظرفیت تولید وجود ندارد و تامین مستمر سوخت، شرط اصلی عبور از زمستان بدون خاموشی عنوان شده است. با اجرای برنامه‌های پیش‌بینی‌شده امید می‌رود که زمستان امسال بدون اختلال در شبکه برق سپری شود.» از سوی دیگر، «بوالفضل عسگری»، مدیرعامل شرکت مادر تخصصی برق حرارتی نیز از آغاز فصل تعمیرات و بهینه‌سازی نیروگاه‌های حرارتی با سرمایه‌گذاری ۴۰ هزار میلیارد تومان، خبر داد و گفت که «این برنامه شامل اجرای ۱۱۱ هزار مگاوات تعمیرات در واحدهای بخار و گازی است که تا خرداد سال آینده ادامه خواهد داشت. ۹۴ درصد برق کشور توسط نیروگاه‌های حرارتی تامین می‌شود و به همین دلیل، آمدگی کامل این واحدها برای تابستان سال آینده اهمیت ویژه‌ای دارد.»

صنعت برق در حالی خود را برای روزهای سرد سال، آماده می‌کند که ذخایر سوخت مایع نسبت به گذشته، تقویت شده و اجرای برنامه تعمیرات منظم، دو رکن اصلی برای عبور مطمئن از زمستان پیش‌رو و تامین پایدار برق کشور محسوب می‌شوند. حالا نگاه‌ها به عملکرد ماه‌های آینده دوخته شده تا مشخص شود این برنامه‌ریزی‌ها تا چه حد می‌تواند تضمین‌کننده زمستانی بدون خاموشی برای شهروندان باشد.

مواد غذایی) دشوار و پیچیده است. موضوع مهم دیگر، عدم تراز تجاری است. در صورت عدم توازن ارزش کالاهای مبادله شده، طرفی که مازاد صادرات دارد باید مابه‌التفاوت را به شکلی دریافت کند که خود نیازمند یک مکانیزم تسویه است. راحل این چالش‌ها، ایجاد یک پلتفرم واسطه قدرتمند (مانند اتاق بازرگانی) و حمایت مالی دولت برای پوشش کسری تراز تجاری در این سیستم است.

به سوی پیمان‌های پولی دوجانبه

پیمان پولی دوجانبه، توافقی میان بانک‌های مرکزی دو کشور برای تبادل مبادلات تجاری با استفاده از ارزهای ملی خود است. این راهکار، نیاز به ارزهای واسطه مانند دلار و یورو را از بین می‌برد. ایران در حال حاضر، توافقات مشابهی با کشورهایی مانند ترکیه و روسیه دارد. براساس گزارش اتاق بازرگانی تهران، با وجود جذابیت این راهکارها، اجرای موفق آن با موانع قابل توجهی روبه‌رو است که باید به شکل واقع‌بینانه به آنها نگریست. اولین چالش عملیاتی این پیمان‌ها در شرایطی که تراز تجاری میان دو تورم است. به عبارت بهتر، مهمترین مانع، بی‌ثباتی شدید و نرخ تورم بالای ایران است. هیچ شریک تجاری، تمایلی به نگهداری حجم بالای یک ارز پرتوان و غیرقابل تبدیل ندارد؛ زیرا در فاصله زمانی میان انجام معامله و تسویه نهایی، ارزش دارایی‌هایش به شدت کاهش پیدا می‌کند. مانع بعدی، عدم تراز تجاری است. این پیمان‌ها در شرایطی که تراز تجاری میان دو کشور تقریباً برابر باشد، بهترین عملکرد را دارند؛ وگرنه در غیر این صورت، کشوری که مازاد صادرات دارد، با انباشته شدن ارز ملی کشور دیگر مواجه می‌شود که کاربرد محدودی برایش دارد.

چالش دیگری که در مسیر پیمان پولی دوجانبه وجود دارد، ترس از تحریم‌های ثانویه است. حتی در چارچوب پیمان‌های دوجانبه، بازیگران خارجی از تحریم‌های ثانویه ایالات متحده آمریکا هراس دارند و ممکن است از ورود به این توافق‌ها خودداری کنند. نکته دیگر، فقدان نقدینگی است. ارزهای ملی کشورهایی مانند ایران، فاقد عمق، نقدینگی و پذیرش بین‌المللی هستند که این امر، استفاده از آنها را در یک شبکه گسترده تجاری، محدود می‌کند. این پیمان‌ها یک راه‌حل جادویی نیستند، اما می‌توانند در مقیاس محدود و با شرکت‌های تجاری خاص که خود نیز انگیزه‌های سیاسی برای دلاری‌زایی دارند (همانند کشورهای روسیه و چین)، بخشی از مبادلات را پوشش دهند.

رمزارها و ارزهای دیجیتال بانک مرکزی

استفاده از دارایی‌های دیجیتال برای انجام تراکنش‌های مالی فرامرزی بدون نیاز به سیستم بانکی سنتی، یک راهکار نوظهور و بالقوه قدرتمند است. رمزارهای غیرمتمرکز، مانند بیت‌کوین به دلیل ماهیت فرامرزی و شبه‌ناشناس خود، توسط بازیگران تحت تحریم برای دور زدن محدودیت‌های مالی استفاده شده‌اند. با این حال، تجارت در مقیاس بزرگ با چالش‌های جدی همراه است؛ از جمله نوسانات شدید قیمت، پذیرش محدود به عنوان ابزار پرداخت و مهم‌تر از همه، افزایش توانایی نهادهای نظارتی برای ردیابی تراکنش‌ها در بلاک‌چین‌های عمومی.

ارزهای دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) یک فرصت راهبردی و بلندمدت است. کشورهایی مانند چین و روسیه در حال توسعه ارز دیجیتال ملی خود (یوان دیجیتال و روبل دیجیتال) هستند که یکی از اهداف اصلی آن، ایجاد یک کانال پرداخت بین‌المللی مستقل از سوئیفت و دلار است. ایجاد یک پلتفرم مشترک CBDC میان ایران و این کشورها می‌تواند در آینده یک زیرساخت پرداخت امن، سریع و مصون از تحریم برای تسویه تجارت فراهم آورد. این راهکار اگرچه هنوز در مراحل اولیه توسعه قرار دارد، اما نشان‌دهنده یک تغییر پارادایم در نظام مالی جهانی است. در حالی که رمزارهای خصوصی یک ابزار تاکتیکی پریسک هستند، توسعه ارزهای دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) توسط دولت‌ها و قدرت‌های حاکم، یک تحول راهبردی است که می‌تواند در بلندمدت زیرساخت لازم برای «راهبرد قلعه منطقه‌ای» را فراهم کند. بخش خصوصی ایران باید از هم‌اکنون، تحولات این حوزه را به دقت رصد کرده و برای انطباق فنی و حقوقی با این پلتفرم‌های نوظهور آماده شود.

پایان خاموشی به شرط تامین سوخت

گرفتند. با این حال، تامین سوخت همچنان موضوعی کلیدی برای تولید برق به شمار می‌رود. سوخت اصلی نیروگاه‌ها، گاز است که بخش عمده آن توسط شرکت گاز تامین می‌شود، اما در زمستان به دلیل اولویت مصارف خانگی، محدودیت‌هایی در این بخش ایجاد می‌شود و نیروگاه‌ها ناگزیر به استفاده از سوخت مایع خواهند بود. از ۱۳۴ نیروگاه فعال کشور، ۱۴ نیروگاه بخاری از مازوت به‌عنوان سوخت دوم استفاده می‌کنند و سایر واحدها از گازوئیل بهره می‌برند. تامین، انتقال و ذخیره‌سازی این سوخت‌ها، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق است. تجربه زمستان گذشته، نشان داد که به دلیل محدودیت گاز، مصرف سوخت مایع به‌طور چشمگیری افزایش یافت و پیش‌بینی می‌شود امسال نیز شرایط مشابهی حاکم باشد. از همین رو، ذخیره‌سازی از ماه‌های گذشته آغاز شده است.

«ناصر اسکندری»، معاون راهبری تولید شرکت برق حرارتی در این باره، گفت: «تاکنون ذخایر نیروگاه‌ها نسبت به سال گذشته افزایش قابل توجهی داشته، اما هنوز به سطح ایده‌آل نرسیده و تقویت این روند ضروری است. در مجموع، وضعیت ذخیره‌سازی سوخت مایع، مطلوب ارزیابی می‌شود و با هماهنگی وزارتخانه‌های نفت و نیرو، انتظار می‌رود تامین انرژی در زمستان پیش‌رو بدون مشکل انجام

اخبار

نقدبنگی ۱.۶۵ میلیارد دلاری بیت کوین در یک روز

بیت کوین روز دوشنبه، کمتر از ۴ درصد سقوط کرد اما نقدبنگی این رمزارز، بزرگ‌ترین رقم در سال جاری بود و تقریباً ۱.۶۵ میلیارد دلار از موقعیت‌های خرید و ۱۴۵ میلیون دلار از موقعیت‌های فروش را از بین برد. به گفته کارشناسان، افزایش قابل توجهی در فعالیت خرید و فروش در بین معامله‌گران آپشن پس از سقوط روز دوشنبه بیت‌کوین مشاهده می‌شود که نشان می‌دهد بازارها در حال قیمت‌گذاری براساس ادامه افت اخیر هستند. «شان داسون» رئیس تحقیقات پلتفرم آپشن‌های درون زنجیره‌ای «دربیو» (Derive) گفت: تقاضای فزاینده‌ای برای فروش در میان معامله‌گران آپشن وجود دارد، زیرا ترس از ادامه روند نزولی قیمت، بازار را نگران کرده است. «مکس شانون»، تحلیلگر پلتفرم «بیت‌وایز» نیز گفت: بازار در حال قیمت‌گذاری نزولی کوتاه‌مدت تا میان‌مدت است که عمدتاً حاصل روند صعودی مداوم در دلای‌ی خرید-فروش یک هفته‌ای و یک ماهه به بالاترین سطح خود از اوایل آگوست است. دلای‌ی خرید-فروش، تفاوت در نوسانات ضمنی بین فروش‌های خارج از سود و خریده‌های با تاریخ انقضای یکسان را اندازه‌گیری می‌کند. افزایش در این معیار نشان‌دهنده افزایش فعالیت خرید-فروش در میان سرمایه‌گذاران برای محافظت در برابر کاهش قیمت است.

در همین حال، شاخص اس اند پی ۵۰۰ و طلا از زمان اظهارات «جروم پاول»، رئیس فدرال رزرو در جکسون هول به ترتیب ۳.۶۸ درصد و ۱۲.۴۱ درصد بازدهی داشته‌اند. در مقابل، طبق داده‌های تردینگ ویو، بیت‌کوین و اتریوم در همان دوره یک درصد و سه درصد بازدهی منفی نشان می‌دهند. با وجود فشار فروش در بازار رمزارزها، «آدام چسو»، محقق ارشد پلتفرم «گریکز لایو» (GreeksLive) گفت:

بازار همچنان نسبت به سه ماهه چهارم خوش‌بین شده و موقعیت‌یابی صعودی از اوایل ماه گذشته آغاز شده است. به گزارش وب‌سایت دیکرتر، «داسون» با تکرار چشم‌انداز «چو»، افزود: براساس موقعیت‌یابی معامله‌گران آپشن و موقعیت‌یابی‌های صعودی، قیمت‌ها در طول سه تا شش ماه آینده به ناچر روند صعودی خواهند داشت. او پیش‌بینی کرد که اتریوم نسبت به بیت‌کوین، بهبود سریع‌تری داشته باشد، زیرا بازارگردانان در موقعیت فروش خالص قرار دارند و این امر می‌تواند این سرمایه‌گذاران را مجبور کند که در صورت حرکت قیمت در خلاف جهت موقعیت‌های نزولی، اتریوم را به صورت نقدی خریداری کنند.

با اعلام توافق نفتی عراق

قیمت نفت کاهشی ماند

قیمت نفت در معاملات روز سه‌شنبه در پی توافق مقدماتی میان عراق و دولت منطقه‌ای کردستان برای ازسرگیری فعالیت خط لوله نفتی که نگرانی‌ها نسبت به مازاد عرضه را تشدید کرد، برای پنجمین روز متوالی کاهش یافت. قیمت هر بشکه نفت برنت با ۴۲ سنت معادل ۰.۶۳ درصد کاهش به ۶۶ دلار و ۱۵ سنت و نفت وست تگزاس اینترمدیات آمریکا با ۳۶ سنت معادل ۰.۵۸ درصد کاهش به ۶۱ دلار و ۹۲ سنت رسید. هر دو شاخص نفتی در معاملات دوشنبه با ۰.۲ درصد کاهش بسته شده بودند و همچنین در پنج روز معامله متوالی، ۴درصد کاهش یافته‌اند. دو مقام نفتی به «رویترز» گفتند که دولت فدرال عراق و دولت منطقه‌ای کردستان، روز دوشنبه، برای ازسرگیری صادرات نفت از طریق ترکیه، به توافق رسیدند. این توافق زمینه را برای صادرات حدود ۲۳۰ هزار بشکه در روز نفت از کردستان عراق که از مارس سال ۲۰۲۳ متوقف شده، فراهم می‌کند.

اما این توافق در زمانی اعلام می‌شود که بازار جهانی نفت خود را برای مازاد عرضه و رشد آهسته‌تر تقاضا برای سوخت، آماده می‌کند. آژانس بین‌المللی انرژی در جدیدترین گزارش ماهانه خود اعلام کرد که عرضه جهانی نفت امسال با سرعت بیشتری افزایش خواهد یافت و با افزایش تولید اعضای اوپک پلاس و رشد عرضه از خارج از این گروه، ممکن است در سال ۲۰۲۶ مازاد عرضه افزایش یابد. با این حال، ریسک‌هایی شامل تحریم‌های سختگیرانه‌تر اتحادیه اروپا بر صادرات نفت روسیه و همچنین احتمال تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه بر بازار سایه افکنده است. «نظرسنجی اولیه «رویترز» در روز دوشنبه، تحلیلگران پیش‌بینی کردند ذخایر نفت آمریکا طی هفته گذشته افزایش یافته، درحالی که ذخایر بنزین و فراورده‌های تقطیری احتمالاً کاهش یافته است.

طبق داده‌های ابتکار داده‌های سازمان‌های مشترک (JODI) که روز دوشنبه منتشر شد، صادرات نفت عربستان سعودی در ژوئیه به پایین‌ترین حد در چهار ماه گذشته رسید. شرکت بازاریابی نفت دولتی عراق (سومو) هم اعلام کرد عراق صادرات نفت خود را تحت توافق اوپک پلاس افزایش داده است.

پول عوارض آزادراه‌ها در جیب رانندگان است

۳۳ آزادراه زیر تیغ بی‌پولی

عدم پرداخت به‌موقع عوارض آزادراهی و وصول کمتر از نیمی از آن در هر ماه، سرمایه‌گذاران بخش خصوصی را در مدیریت و توسعه آزادراه‌ها بحران روبرو کرده است؛ به‌طوری‌که اکنون بیش از ۳۵۰۰ میلیارد تومان عوارض پرداخت‌نشده باقی مانده و حتی در صورت وصول کامل نیز این درآمد پاسخگوی حدود یک‌چهارم هزینه‌های نگهداری آزادراه‌ها خواهد بود. به گزارش «ایسنا»، چندی پیش، مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقلی کشور، گفت که بسیاری از کسانی که از آزادراه استفاده می‌کنند، عوارض آن را پرداخت نمی‌کنند و فقط در ماه ۳۵ درصد عوارض‌ها دریافت می‌شود. این مقام مسئول در شرکت ساخت، می‌گوید: کسانی که از آزادراه‌ها عبور می‌کنند، می‌توانند تا زمانی‌که خودرو را نفروشند، عوارض پرداخت نکنند و در حال حاضر نیز حدود ۳۵۰ میلیارد تومان از عوارض آزادراهی پرداخت نشده است.

عدم پرداخت عوارض به دلایل مختلف، چالش‌های بسیاری را برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی ایجاد کرده‌است و بنابر نظر کارشناسان، حتی اگر تمام عوارض آزادراهی به صورت کامل و ۱۰۰ درصدی نیز پرداخت شود باز هم کفاف نگهداری از آزادراه‌ها را نمی‌دهد و فقط ۲۳ درصد اعتبار موردنیاز نگهداری آزادراه‌ها را تامین می‌کند؛ موضوعی که «محمد جوادچی»، مدیر کل بهره‌برداری از آزادراه‌های شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور به آن اشاره می‌کند و می‌گوید که عدم پرداخت منظم عوارض ترددکنندگان آزادراهی، آزادراه‌های کشور را در بخش نگهداری و بهره‌برداری با چالش‌های جدی مواجه کرده است.

صندوق‌های درآمد ثابت و طلا در صدر ایستادند و بورس آخر شد

عملکرد بازارها در نیمسال ۱۴۰۴

نهادی دارد. به طور کلی، بازار سرمایه در اولین روز فصل پاییز، تصویری کم‌تحرك و بی‌روح از خود ارائه داده است. نوسانات محدود شاخص‌ها و کاهش نسبی حجم معاملات، می‌تواند نشان‌دهنده انتظار معامله‌گران برای محرک‌های جدید باشد. از آنجایی که عملکرد بازار در روزهای آینده به عوامل کلانی، مانند تحولات اقتصادی، سیاست‌های دولت و شرایط بین‌المللی (فعال‌سازی مکانیسم ماشه) بستگی دارد، سرمایه‌گذاران باید همچنان با احتیاط عمل کرده و تحولات بازار را با دقت پیگیری کنند.

حرکت خلاف جهت نماگرهای بورسی

بازار سرمایه در نیمه نخست امسال تحت تأثیر ریسک‌های سیاسی، رشد بازارهای رقیب و کاهش تولید ناشی از ناترازی انرژی، افت ۶.۲۷ درصدی را ثبت کرد و نتوانست سهامداران را راضی نگه دارد. در معاملات هفته گذشته و نخستین روز هفته جاری به دلیل احتمال فعال‌سازی مکانیسم ماشه، بازار سرمایه با افت شاخص همراه شد اما با ورود مؤثر صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار سرمایه، جلوی فشار عرضه سهام نمادهای شرکت‌های بزرگ بورسی گرفته شد و این دو نهاد مالی توانستند با مدیریت سفارش‌های فروش سهامداران حقیقی و خُرد، فشار عرضه را کاهش داده و در مواردی، صف خرید ایجاد کنند که به رشد شاخص در دو روز اخیر منجر شد.

شاخص بورس اگر چه تا میانه معاملات سه‌شنبه، ۶ هزار واحد مثبت شد اما در ساعت پایانی با عقبگرد ۲ هزار واحدی مواجه شد و در نهایت به رشد ۴ هزار واحدی بسنده کرد. شاخص هم‌وزن اما ۹۹۸ واحد منفی مواجه شد و در ارتفاع ۷۷۵ هزار واحد ایستاد. نمادهای پارسان، فارس، شستا و شپنا، بیشترین تأثیر را در رشد شاخص و نمادهای نوری، فولاد و تایپکو، بیشترین نقش را در افت شاخص داشتند. نمادهای پُر تراکنش نیز خودرو، وبملت، شپنا، فولاد، ذوب، شبنر و خسپا بودند که خودرو تنها نمادی بود که میزان جابه‌جایی سهام آن از یک میلیارد سهم عبور کرد. ارزش کل بورس تهران در کانال ۷۶ هزار همت تثبیت شد. ارزش معاملات نیز ۵۵.۷ همت و معاملات خُرد از ۵.۷ همت عبور کرد. میزان خروج پول حقیقی از بازار ۶۸۵ میلیارد تومان، صندوق‌های درآمد ثابت ۵۱۵ میلیارد تومان، صندوق‌های سهامی ۱۹۵ میلیارد تومان و صندوق‌های اهرمی ۵۵ میلیارد تومان بود اما به صندوق‌های طلا ۸۵۷ میلیارد تومان نقدبنگی حقیقی وارد شد. بیشترین میزان خروج سرمایه سهامداران خُرد از نمادهای وبملت با ۳۳ میلیارد تومان، خودرو با ۲۳ میلیارد تومان و فولاد با ۱۵ میلیارد تومان اتفاق افتاد. در مقابل سهامداران حقیقی به نماد و گردش ۳۷ میلیارد تومان، فزر ۲۷ میلیارد تومان و شبنر ۲۳ میلیارد تومان پول سرازیر کردند.

در ارزندگی بازار سهام شکی نیست اما

یک کارشناس بازار سرمایه، گفت: سرمایه‌گذاری بر سهام با سود نقدی پایدار و وابستگی کم به دولت، بهترین راهبرد در شرایط فعلی بورس است. «مهدی تمیزی‌فر» با اشاره به موضوع ارزندگی سهام به «ایرنا» گفت: از ۸ شه‌ریورماه، شاخص کل از سطح ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار واحد آغاز به رشد کرد و تا ۲۳ شهریور به محدوده ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد رسید و سپس وارد فاز اصلاح شد. با وجود جذابیت قیمتی در بسیاری از نمادها، نکته مهم، سطح ارزش معاملات است. در این بازه زمانی، ارزش معاملات بالای ۵ هزار میلیارد تومان ثبت شده، اما برای شکل‌گیری یک روند پایدار صعودی، نیاز است ارزش معاملات روزانه حداقل در محدوده ۸ تا ۸ هزار

فرصت امروز: با بروز جنگ ۱۲ روزه و افزایش دامنه ریسک‌های سیاسی، دارایی‌های کم‌ریسک‌تر در کانون توجه سرمایه‌گذاران قرار گرفته‌اند. بررسی بازدهی بازارهای دارایی در نیمه نخست امسال، نشان می‌دهد که صندوق‌های درآمد ثابت و طلا با رشد ۱۶ درصدی در صدر ایستاده‌اند و بورس تهران با افت ۶ درصدی در قعر جدول شش ماهه جای گرفته است. بدین ترتیب در پایان نیمسال ۱۴۰۴، صندوق‌های درآمد ثابت با رشد ۱۶.۶۹ درصدی، طلا با رشد ۱۶.۶۲ درصدی، سپرده بانکی با رشد ۱۲ درصدی، دلار با رشد ۶ درصدی و سکه با رشد ۳ درصدی به ترتیب در رتبه‌های اول تا پنجم بازدهی بازارها قرار گرفته‌اند. در این میان، بورس تحت تأثیر ریسک‌های سیستماتیک و تداوم خروج پول حقیقی، با ریزش ۶ درصدی مواجه شد تا از قافله بازارها جا بماند و بازنده بزرگ نیمه اول سال شناخته شود.

با پایان فصل تابستان، بازار طلا همچنان در صدر بازارهای مالی قرار دارد. در نقطه مقابل، بازار سهام به روند نوسانی خود ادامه داد و سرمایه‌های سرگردان به سمت صندوق‌های طلا سوق پیدا کردند. با این حال، بورس تهران دیروز در اولین روز معاملاتی مهرماه، روندی کم‌نوسان را تجربه کرد و با رشد ۰.۱۶ درصدی به سطح ۲ میلیون و ۵۴۴ هزار واحد رسید. برخلاف شاخص کل، شاخص هم‌وزن کاهش ۰.۱۳ درصدی را تجربه کرد که نشان می‌دهد نمادهای کوچک و متوسط همچنان تحت فشار فروش قرار دارند. ارزش معاملات خرد به ۲.۸ هزار میلیارد تومان رسید که در مقایسه با میانگین ماهانه (۳ هزار میلیارد تومان) کاهش یافته و نشان می‌دهد که معامله‌گران در اوّلین روز فصل پاییز، رویکرد محتاطانه‌ای داشته‌اند.

رشد کم‌رقم بورس در ابتدای پاییز

بازار سرمایه در اولین روز معاملاتی فصل پاییز، روندی کم‌نوسان را تجربه کرد و شاهد ثبات نسبی بود. در پایان معاملات روز سه‌شنبه اول مهرماه، شاخص کل بورس تهران ۴۰۹۸ واحد افزایش یافت و با ثبت رشد ۰.۱۶ درصدی به سطح ۲ میلیون و ۵۴۴ هزار واحد رسید. شاخص هم‌وزن اما با افت ۹۹۸ واحدی، روند نزولی را در پیش گرفت و با ثبت بازدهی منفی ۰.۱۳ درصدی در تراز ۷۷۵ هزار و ۶۴۱ واحد ایستاد. به نظر می‌رسد نمادهای کوچک و متوسط همچنان تحت فشار فروش قرار دارند. در آن سوی بازار سرمایه نیز شاخص کل فرابورس ایران با رشد ۳۴ واحدی به محدوده ۲۳ هزار و ۷۱۸ واحد رسید. در جریان معاملات روز گذشته، حجم معاملات خرد به ۲.۸ هزار میلیارد تومان رسید که کمتر از میانگین ماهانه بود. به عبارت دیگر، ارزش معاملات خرد به حدود ۲.۸ هزار میلیارد تومان رسید که در مقایسه با میانگین ماهانه (۳ هزار میلیارد تومان) کاهش نسبی را نشان می‌دهد. این حجم از معاملات، حاکی از آن است که معامله‌گران در اولین روز فصل پاییز، رویکرد محتاطانه‌ای داشته‌اند.

۱۵ میلیارد تومان پول حقیقی به بازار سرمایه وارد شد که در مقایسه با میانگین ماهانه (خروج ۹ میلیارد تومانی) روند بهبود را نشان می‌دهد. این رقم می‌تواند حاکی از ثبات نسبی در رفتار سرمایه‌گذاران خرد باشد. در بخش صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شاهد خروج ۵۱۵ میلیارد تومان از صندوق‌های درآمد ثابت بودیم. این روند که از هفته‌های گذشته ادامه داشته، نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران همچنان به انتقال منابع به سمت سایر گزینه‌های سرمایه‌گذاری تمایل دارند. از سوی دیگر، خروج ۱۹۵ میلیارد تومان از صندوق‌های سهامی ثبت شد که نشان از احتیاط سرمایه‌گذاران

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه استفاده از ارز یا طلا برای واردات و سرمایه‌گذاری قانونی هیچ محدودیتی ندارد، گفت تنها شرط، اظهار صحیح منابع ارزی است. به گفته «محمدرضا فرزین»، براساس آیین‌نامه جدید، واردکنندگان و سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند ارز یا طلا را وارد کشور کرده، در مرکز مبادله یا بورس کالا بفروشند و ریال دریافت کنند تا سرمایه‌گذاری خود را انجام دهند، بدون آنکه بانک مرکزی مانعی ایجاد کند.

پس از جلسه سه روز پیش رئیس‌جمهور، رئیس کل بانک مرکزی در نشست سه ساعته با مجمع کارآفرینان کشور، شیوه استفاده واردکنندگان از منابع ارزی را تشریح کرد و گفت: تسهیل فرآیند استفاده از منابع ارزی برای فعالان اقتصادی و تجار، تسهیلات ارزی تازه برای صادرات محورها و عرضه اوراق صکوک تا ۲۰۰ میلیون یورو و تمهیدات ویژه برای جذاب شدن شیوه‌های نوین تامین مالی زنجیره‌ای جهت حمایت از کارآفرینان در دستور کار بانک مرکزی است.

در این نشست که با حضور هشت تن از کارآفرینان برتر و اعضای هیأت مدیره مجمع کارفرینان برگزار شد، رئیس کل بانک مرکزی دستور داد تا کمیته مشترکی میان این مجمع و بانک مرکزی به منظور بررسی چالش‌های پیش روی کارآفرینان با شبکه بانکی تشکیل شود. او کنترل تورم و ثبات مالی را مهمترین وظیفه بانک مرکزی خواند و گفت: اتخاذ تمامی تصمیمات در حوزه‌های مختلف تامین مالی و سیاستگذاری پولی و ارزی با محوریت تحقق این اهداف انجام می‌شود.

رئیس کل بانک مرکزی شفاف‌سازی کرد

شیوه استفاده واردکنندگان از منابع ارزی

«فرزین» با اشاره به چالش کارآفرینان بزرگ در حوزه ذی‌نفع واحد، دستور داد تا کمیته مشترکی با حضور نمایندگان کارآفرینان بزرگ و بانک مرکزی تشکیل شود و در جلسات فصلی خود به بررسی مشکلات و چاره‌اندیشی آن بپردازند. همچنین تدوین آیین‌نامه ایجاد اداره تسهیلات‌گیرندگان بزرگ، ارائه پیشنهاد اصلاح قانون چک برای حل مشکل کارآفرینان در حوزه ذی‌نفعان واحد و بررسی پیشنهادات مجمع کارآفرینان در حوزه اعتبارسنجی به عنوان دستور کاری اصلی این کمیته تعیین شد. جلسات این کمیته به صورت فصلی برگزار می‌شود و در فاصله جلسات، کمیته‌های کارشناسی موظف به پیگیری دستور جلسات شدند.

به گفته وی، با گسترش و توسعه شرکت‌ها و از آنجاکه سرمایه بانک‌ها متناسب با این امر افزایش نیافته است؛ لذا با چالش ذی‌نفع واحد مواجه می‌شوند. پیشنهاد می‌دهم اداره تسهیلات‌گیرندگان عمده (بزرگ) در بانک مرکزی تشکیل شود تا مسائل این افراد متفاوت از سایرین مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد و این موضوع در کمیته مشترکی قابل پیگیری و برررسی است و ضروری است آیین‌نامه مورد نیاز در این زمینه پس از مشورت شورای هماهنگی بانک‌های خصوصی و نیز شورای هماهنگی بانک‌های دولتی برای طرح در جلسه سه ماه آینده این کمیته آماده شود. رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به برخی ابهامات در زمینه نحوه استفاده واردکنندگان و فعالان اقتصادی از منابع ارزی خارج برای واردات و یا جذب سرمایه‌گذاری، توضیح داد: هدف بانک مرکزی، تسهیل این فرآیند

بدون ایجاد محدودیت با در نظر گرفتن ضوابط قانونی است. برای نمونه، واردکننده‌ای در صدد است تا کالایی را با ارز منشأ خارجی وارد کشور کند. در صورتی که این شخص به دنبال واردات کالایی با ارز با منشأ خارجی باشد محلی از ایراد نیست، اما در صورتی که با آن ارز رفع تعهد ارزی انجام دهد، می‌بایست بانک مرکزی به موضوع ورود کند و ضوابطی در این باره تعیین شده است. بدین معناکه واردکننده باید نسبت به رفع تعهد ارزی خود اقدام کند و ارز خود را در مرکز مبادله ارز و طلا به فروش برساند. از طرف دیگر و در صورتی که به دنبال رفع تعهد ارزی نباشد، می‌بایست منشأ از تعیین شود. «فرزین» به قوانین ارزی سایر کشورها، اشاره کرد و گفت: در بسیاری از کشورها در صورتی که فرد بیش از ۱۰ هزار دلار در ورود به کشوری به همراه داشته باشد، نیاز است در این باره ارز خود را اظهار کند. در کشور ما نیز تأکید داریم که درباره ارز این موضوع را اظهار کنید و اگر اظهار شد مشکل برطرف می‌شود، بنابراین مانعی بر سر راه قرار ندارد. در مثالی دیگر، واحد تولیدی به دنبال آن است که سرمایه‌گذار خارجی در فعالیت تولید خود مشارکت کند و دارایی دلاری خود را در داخل کشورمان به ریال تبدیل کند. این سرمایه‌گذار می‌تواند این کار را با نرخ‌ی که می‌خواهد و در بانک خود بربرد. در چنین شرایطی نیز سرمایه‌گذار تنها باید ارز خود را اظهار کند؛ دلیل این امر آن است که به موجب قوانین کشور بیش از ۱۰ هزار دلار قاچاق محسوب می‌شود، اما در صورتی که ارز اظهار شود می‌تواند به هر حساب بانکی منتقل شود و از این منظر محدودیتی متوجه فرد نیست.

خبرنامه

عارف در جلسه شورای عالی آب، تاکید کرد

نگاه سیستماتیک برای حل ناترازی آب

معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه برای حل ناترازی آب، راهی جز جلسات کارشناسی با مسئولیت و مسئله مشترک وجود ندارد، گفت آب تنها مسئله یک روستا و شهر نیست و حل این مشکل به صورت مقطعی و منطقه‌ای امکان‌پذیر نیست. تجربه‌های گذشته نیز نشان داده است که باید با نگاه ملی و سیستماتیک برای حل ناترازی آب همفکری کنیم.

«محمدرضا عارف» در جلسه شورای عالی آب با اشاره به مسئله جدی ناترازی آب، گفت: بحران آب تنها واقعیت و نگرانی دیرروز و امروز نیست، بلکه در دهه‌های گذشته نیز به دلیل به‌هم خوردن اکوسیستم یا عوامل زیست‌محیطی هشدار داده شده بود که باید با سازوکارهای علمی، آمادگی مقابله با این مسئله را داشته باشیم. معاون اول رئیس‌جمهور با قدردانی از تلاش‌های صورت گرفته در راستای حل ناترازی برق، افزود: برای حل ناترازی برق به دستاوردهای ارزشمندی، مسئولان مربوطه رسیده‌اند که آثار آن را در آینده خواهیم دید. البته مسئله آب مهمتر از برق است؛ چراکه اگر برای برق راهکارهای موردی و ضربتی مانند انرژی خورشیدی و تجدیدپذیر وجود نداشته باشد، در مسئله آب جایگزین ساده‌ای برای حل مشکل وجود ندارد.

او با تأکید بر اینکه برای حل ناترازی آب، راهی جز جلسات کارشناسی با مسئولیت و مسئله مشترک وجود ندارد، گفت: آب تنها مسئله یک روستا و شهر نیست و حل این مشکل به صورت مقطعی و منطقه‌ای امکان ندارد و تجربه‌های گذشته نشان داده است که باید با نگاه ملی و سیستماتیک برای حل ناترازی آب همفکری کنیم.

«عارف» با بیان اینکه باید برای حل مسئله آب در همه نقاط کشور دغدغه داشته باشیم، مدیریت مصرف آب را از جمله راهکارهای مهم و در اولویت حل این ناترازی عنوان کرد و افزود: مصرف بخش کشاورزی در ۳۰ سال گذشته بالای ۸۵ درصد بود و در صدد پودیم آن را به نِرم جهانی ۶۰ درصد برسانیم، اما با وجود اقدامات انجام‌شده، سرانه مصرف آب کشاورزی تنها به ۸۰ درصد کاهش یافته است که نشان می‌دهد روش‌های گذشته پاسخگو نبوده‌اند.

معاون اول رئیس‌جمهور، تولید آب را از دیگر راهکارهای حل ناترازی آب دانست و تأکید کرد: باید بررسی کنیم که آیا می‌توان تنها به منابع داخلی محدود بود یا طرح‌های انتقال آب پاسخ مناسبی خواهد بود. البته در این طرح‌ها باید مسائل زیست‌محیطی نیز مدنظر قرار گیرد.

«عارف» به برخی تجارب ناموفق گذشته در بارورسازی ابرها، اشاره کرد و گفت: وزارت نیرو در برخی مناطق کشور با بهره‌گیری از روش‌ها و فناوری‌های نوین، اقدامات مؤثری را در این دولت در زمینه بارورسازی ابرها آغاز کرده است که باید با جدیت پیگیری و ادامه یابد. وزیر نیرو باید با برگزاری جلسات و بهره‌گیری از محققان و پرسنجان داخلی و خارجی برای حل مسئله آب چاره‌اندیشی کند و در عین حال در دام مباحث عوام‌فریبانه که جز تحمیل هزینه برای کشور نتیجه‌ای ندارد، گرفتار نشود تا بتوانیم با اقدامات علمی و قابل توجیه به حل مسئله آب بپردازیم.

معاون اول رئیس‌جمهور همچنین از وزارت نیرو برای اجرای طرح ضربتی و باکیفیت انتقال آب طالقان به تهران قدردانی کرد و در ادامه تصریح نمود: باید الگوی مصرف پایین آب در استان‌های یزد و اصفهان به سایر شهرها نیز تسری یابد. در این جلسه که با حضور وزرای نیرو و جهاد کشاورزی، سخنگوی دولت، استانداران اصفهان، چهارمحال و بختیاری، خوزستان و مسئولان دستگاه‌های مرتبط برگزار شد، سازمان هواشناسی کشور گزارشی از تحلیل بارش، دما و خشکسالی و پیش‌بینی فصل پاییز و زمستان سال ۱۴۰۴ ارائه کرد. سپس وزارت نیرو، گزارشی از منابع آبی در انتهای سال آبی جاری و وضعیت شهرهای دارای تنش آبی کشور ارائه داد. در این جلسه درباره اصلاح الگو و ارتقای فناوری‌های کشت و ماساندھی برداشت‌های بی‌رویه در بالادست و پایین‌دست مخازن سدهای تأمین آب شرب بحث و تبادل نظر شد.

هدررفت ۳۰ درصدی آب به دلیل فرسودگی شبکه

دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان آب، اقلیم و محیط زست معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، به تجربه دهه ۱۲۰ اشاره کرد که یکی از شرکت‌ها اقدام به تولید و نصب کنتورهای مختص چاه‌های کشاورزی کرد، ولی در سال ۱۳۹۴ وزارت نیرو تصمیم گرفت این تجهیزات را جمع‌آوری کند و وعده داد که کنتورهای جدید و دقیق‌تر جایگزین خواهند شد، وعده‌ای که تاکنون عملی نشده و وضعیت دریاچه ارومیه، نمونه‌ای روشن از این غفلت‌ها است.

«محمدمهدی نوربخش» با بیان اینکه مدیریت منابع آب به جای داشتن یک افق ۲۰ تا ۳۰ ساله، بر بحران‌های مقطعی متمرکز شده است، گفت: در حال حاضر ما شرکت دانش‌بنیانی را داریم که شبکه توزیع آب چند شهر را به صورت کامل هوشمندسازی کرده است. سخت‌افزارهایی از جمله سطح‌سنج‌ها، جریان‌سنج‌ها و شیرهای قابل تنظیم در کنار مدل‌های نرم‌افزاری شبیه‌سازی، فشار آب را به صورت یکنواخت در کل شبکه توزیع می‌کنند. همچنین با کمک هوش مصنوعی میزان آب موردنیاز هر مخزن پیش‌بینی شده و زمان پر شدن آنها به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی می‌شود که حداقل انرژی و هزینه مصرف شود. شبکه سنسور گذاری شده می‌تواند بخشی‌ها را شبانه‌ای و مسیرهای جایگزین را فعال کند.

وی به کولرهای آبی اشاره کرده و ادامه داد: نسل جدید کولرها با پوشش سلولزی یا پلیمری و موتورهای BLDC مصرف آب و برق را کاهش می‌دهند، مشکل اصلی اقتصادی است؛ منابع و انرژی هنوز به‌درستی مدیریت نمی‌شوند و باید امروز سرمایه‌گذاری شود تا در آینده بهینه مصرف شود. حتی تغییر ساده کلید کولرها و جایگزینی ترموستات می‌تواند علاوه بر ایجاد دمای رفاه، کاهش مصرف آب و برق قابل ملاحظه‌ای ایجاد کرده و در زمان‌هایی که نیاز به کاهش دما وجود ندارد، برای مثال در طول شب، کولر را خاموش کند.

«نوربخش»، گواهی بهینه‌سازی مصرف آب را یک راه‌حل نوآورانه اقتصادی و مدیریتی دانست که نشان می‌دهد یک مصرف‌کننده، سازمان یا شرکت توانسته مصرف آب خود را کاهش دهد یا بهینه مدیریت کند یا خیر و اظهار کرد: این گواهی به صادرکننده آن اعتبار و انگیزه اقتصادی می‌دهد و هدف اصلی آن تشویق استفاده از فناوری‌های هوشمند، سنسور گذاری شبکه و سیستم‌های کم‌مصرف برای کاهش هدررفت و بهینه‌سازی مصرف آب است. این مکانیسم علاوه بر ایجاد انگیزه اقتصادی، شفافیت و پایش دقیق مصرف را افزایش می‌دهد و فشار بر منابع محدود آب کشور را کاهش می‌دهد. نمونه‌های موفق بین‌المللی مانند سیستم Water Efficiency Labelling Scheme در بریتانیا و Smart Water Grid در سنگاپور نشان می‌دهند که ترکیب فناوری، هوش مصنوعی و مدل‌های تشویقی اقتصادی، راهکاری مؤثر برای مدیریت پایدار منابع آب است و ایران می‌تواند با بومی‌سازی این تجربه، بهره‌وری شبکه و مشارکت بخش خصوصی را افزایش دهد. او با اشاره به میزان بالای نشت در شبکه‌های توزیع آب، توضیح داد: در تهران حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد آب توزیع شده هدر می‌رود که بخشی از آن ناشی از شکستگی‌ها و فرسودگی شبکه و بخشی دیگر مربوط به انشعاب‌های غیرمجاز و مصارف به حساب نیامده است. به‌عنوان مثال، تنها ۱۰ درصد از این هدررفت شبکه رقمی معادل ۲۰۰ هزار مترمکعب آب در شبانه‌روز است که از مجموع ۴.۲ میلیون متر مکعب آب توزیع‌شده، خارج می‌شود. این نشت‌ها را می‌توان با روش‌های فناورانه و اقتصادی مدیریت کرد. شرکت‌های دانش‌بنیان با فناوری‌های نوین نشت‌یابی قادر به کاهش هدررفت و ایجاد منفعت اقتصادی هستند. همچنین مدل‌های تشویقی ساده می‌توانند توسعه بهینه‌سازی مصرف را تسهیل کنند.

چرا توافق با آژانس احتمالا اسنپ‌بک را متوقف نمی‌کند؟

دومینوی تنش با چکاندن ماشه

اوکراین، طرحی را برای حفاظت از زیرساخت‌های هسته‌ای در مناطق جنگی مطرح کرده است.

با این حال، ایران به جای همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای پیشبرد این هدف مشترک، روایتی از استانداردهای دوگانه را ترویج می‌کند که خطر تشدید قطبی‌سازی و کندشدن روندهای سازمان ملل را در پی دارد. در همین حال، بدون حضور بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در میدان، بی‌اعتمادی میان طرف‌های نگران افزایش می‌یابد و ابهام درباره وضعیت توان هسته‌ای ایران ادامه خواهد داشت. این مسئله نیز توافق برای جلوگیری از بازگشت تحریم‌های سخت‌گیرانه علیه ایران که در پایان ماه سپتامبر در پیش است را بسیار دشوارتر می‌کند.

تحریم‌های سازمان ملل بازمی‌گردد؟

برجام، بخشی از موفقیت خود را مدیون همکاری مشترک بریتانیا، فرانسه، آلمان، آمریکا، روسیه و چین در مذاکرات با ایران بود، اما این هدف مشترک دیگر وجود ندارد. به نظر می‌رسد ایالات متحده بر این باور است که اقدام نظامی‌اش برای مهار برنامه هسته‌ای ایران کافی بوده و هیچ علاقه‌ای به از سرگیری مذاکرات ندارد. ایران نیز از زمان حملات ماه ژوئن، حاضر به تعامل با آمریکا نشده است، موضوع مهمی که تهران معتقد است بازگشت به میز مذاکره با واشنگتن را از نظر سیاسی غیرممکن می‌سازد. در همین حال، رابطه روسیه با ایران به شکل قابل توجهی تغییر کرده است؛ چراکه تحریم‌های غرب پس از حمله به اوکراین، مسکو را بیش از پیش به تهران نزدیک کرده است.

تروئیکای اروپایی (بریتانیا، فرانسه و آلمان) همچنان به مذاکره با ایران ادامه داده‌اند و پیشنهاد کرده‌اند که در صورت بازگرداندن دسترسی بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تأسیسات هسته‌ای ایران و برآورده شدن دیگر الزامات، اعمال دوباره تحریم‌های سازمان ملل را به تعویق بیندازند، اما مواضع طرفین مذاکره بسیار دور از یکدیگر است و تنها چند روز برای رسیدن به توافق پیش از «بازگشت خودکار» تحریم‌ها علیه ایران در پایان ماه سپتامبر باقی مانده است. روز شنبه، ایران تهدید کرد که در صورت بازگشت تحریم‌ها، همکاری خود با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تعلیق خواهد کرد. انتظار می‌رود ایران و سه کشور اروپایی در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک همچنان دیدارهایی داشته باشند، اما اینکه توافقی حاصل شود، بسیار دور از ذهن به نظر می‌رسد.

ماه مه ۲۰۲۵ اذعان کرد که دیگر «تداوم اطلاعات» درباره وضعیت برنامه هسته‌ای ایران ندارد. ممانعت از ورود آژانس، چالشی اساسی برای جامعه بین‌المللی ایجاد کرد. این اقدام به معنای آن بود که دیگر هیچ راستی‌آزمایی مستقلی از پایبندی ایران به توافق‌نامه پادمان‌ها در چارچوب معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای انجام نخواهد شد. همچنین به معنای آن بود که هرگونه تعامل دیپلماتیک در زمینه برنامه هسته‌ای ایران صرفاً بر برآوردهای اطلاعاتی کشورها متکی خواهد بود. این مسئله ذاتاً مانعی برای مذاکره ایجاد می‌کند؛ چراکه دیگر حقایق مشترک و پذیرفته‌شده‌ای برای آغاز گفت‌وگو وجود ندارد. در اوایل ماه سپتامبر، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و ایران به‌طور اصولی توافق کردند که بازرسان بتوانند برای انجام بازرسی‌های میدانی بازگردند. این شامل بررسی ذخایر اورانیوم با غنای بالا در ایران و همچنین همه سایت‌ها و تأسیسات هسته‌ای، از جمله آنهایی که در حملات آمریکا و اسرائیل در ماه ژوئن آسیب دیده بودند، خواهد بود. این بازگشت می‌توانست به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اجازه دهد یک ارزیابی مستقل از وضعیت برنامه هسته‌ای ایران ارائه کند که سهمی مهم در شفافیت داشت. با این حال، هنوز توافقی درباره زمان بازگشت بازرسان با زمان ارائه دوباره داده‌های مربوط به تأسیسات هسته‌ای به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی وجود ندارد. به همین دلیل، این توافق اصولی، تنها یک گام شکننده و ابتدایی به سوی احیای رژیم بازرسی است.

بحران اعتماد و استانداردهای دوگانه

به گزارش «اکوایران»، دلیل نبود جدول زمانی ساده است: دولت ایران می‌گوید دیگر به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعتماد ندارد و استقلال آن را به عنوان یک نهاد نظارتی زیر سؤال می‌برد. دیپلمات‌های ایرانی بر آنچه تبعیض می‌دانند تأکید کرده‌اند: ایران می‌گوید که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به شدت حملات روسیه به نیروگاه‌های هسته‌ای اوکراین را محکوم کرده، اما در برابر حملات اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران از زبان نرم‌تری استفاده کرده است. (البته آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌گوید هر دو را به یک میزان محکوم کرده است). دیپلمات‌های ایرانی در حال پیگیری یک قطعنامه در سازمان ملل هستند تا حفاظت از زیرساخت‌های هسته‌ای غیرنظامی در برابر حملات را تقویت کنند. این در واقع با اهداف آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همسو است. «رافائل گروسی»، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از زمان آغاز حملات روسیه به نیروگاه‌های چرنوبیل و زاپوریژیا در

فرصت امروز: مکانیسم ماشه یا همان اسنپ‌بک در برجام گنجانده شد تا همه طرف‌ها به توافق پایبند بمانند، اما قدرت‌های اروپایی حالا از آن برای فشار بیشتر بر ایران استفاده می‌کنند که این امر می‌تواند تنش‌های بین‌المللی را بیشتر کند. ریشه بحران کنونی به خروج آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ بازمی‌گردد. توافق برجام، ایران را ملزم به محدودکردن برنامه هسته‌ای خود در ازای رفع تحریم‌های بین‌المللی می‌کرد. در این میان، سازوکاری به نام «ماشه» در متن برجام گنجانده شد تا در صورت نقض توافق توسط ایران، تحریم‌های سازمان ملل را بازگرداند. این سازوکار به هر کدام از طرف‌های توافق (آمریکا، بریتانیا، آلمان، فرانسه، روسیه و چین) اجازه می‌داد روند احیای شش قطعنامه تحریمی شورای امنیت را آغاز کنند. تحریم ماشه دارای مصونیت در برابر حق وتو است و روسیه و چین، دو متحد ایران، نمی‌توانند جلوی بازگشت تحریم‌ها را بگیرند. آمریکا در سال ۲۰۲۰، تلاش کرد این بند از برجام را فعال کند، اما ناکام ماند، چون دیگر عضو برجام محسوب نمی‌شد. حالا شرایط تغییر کرده و آمریکا دست بالا را پیدا کرده است. از نگاه اندیشکده چتم‌هاوس، ایران پس از حمله ماه ژوئن، قانونی تصویب کرد که دسترسی بازرسان آژانس به تأسیسات هسته‌ای را ممنوع می‌کرد. این دسترسی از سال ۲۰۱۸ و خروج آمریکا از برجام به‌تدریج محدود شده بود. آژانس در گزارش ماه مه ۲۰۲۵، اذعان کرد که دیگر «تداوم اطلاعات» درباره وضعیت برنامه هسته‌ای ایران ندارد. سپس آمریکا و اسرائیل، تأسیسات هسته‌ای ایران را بمباران کردند و آن را به عنوان اقدامی که برنامه هسته‌ای ایران را «تا دو سال عقب انداخته» جشن گرفتند، اما تأیید این ادعا دشوار است و محل دقیق مواد هسته‌ای ایران همچنان نامعلوم باقی مانده است. ارزیابی‌های اطلاعاتی دیگر چندان نسبت به اثربخشی این حملات خوش‌بینانه نیستند. بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از زمان آغاز جنگ ۱۲ روزه تاکنون نتوانسته‌اند به هیچ‌یک از تأسیسات هسته‌ای ایران دسترسی داشته باشند؛ بنابراین ارزیابی مستقلی در دسترس نیست.

قطع دسترسی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

اندیشکده چتم‌هاوس معتقد است که توافق ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی احتمالا اسنپ‌بک را متوقف نمی‌کند. براساس گزارش اندیشکده چتم‌هاوس، پس از حمله ژوئن، ایران قانونی تصویب کرد که دسترسی بازرسان آژانس به تأسیسات هسته‌ای را ممنوع می‌کرد. این دسترسی از سال ۲۰۱۸ و خروج آمریکا از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به‌تدریج محدود شده بود. آژانس در گزارشی در

قیمت طلا بار دیگر رکورد شکست و با ثبت اوج تاریخی جدیدی به سطح ۳۷۵۹ دلار در هر اونس رسید. قیمت طلای جهانی در روز سه‌شنبه (یکم مهر) با رکوردشکنی دیگری همراه شد و اوج ۳ هزار و ۷۵۹ دلار را ثبت کرد؛ اتفاقی که در سایه انتظارات از کاهش بیشتر نرخ بهره توسط فدرال رزرو و شاخص ضعیف‌تر دلار رخ داد. سرمایه‌گذاران در انتظار سخنرانی «جروم پاول»، رئیس فدرال رزرو هستند تا سرخ‌های بیشتری درباره سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا به‌دست آورند.

طلا و رمزارزها در کوتاه‌مدت، عملکرد بسیار متفاوتی از خود نشان داده‌اند، اما دویچه بانک پیش‌بینی کرد که این‌ دو دارایی می‌توانند در سال‌های آینده در کنار هم رشد کنند. «ماروین لایور» و «کامیلا سیازون»، تحلیلگران دویچه بانک در یادداشتی نوشتند: تا سال ۲۰۳۰، جایی برای همزیستی طلا و بیت‌کوین در ترازنامه‌های بانک مرکزی وجود خواهد داشت. این چشم‌انداز خوش‌بینانه درحالی مطرح شد که قیمت بیت‌کوین روز دوشنبه به شدت کاهش یافت و به زیر ۱۱۳ هزار دلار سقوط کرد. در همین حال، طلا به بالاترین رکورد تاریخی خود یعنی ۳۷۵۹ دلار در هر اونس رسید و بزرگ‌ترین افزایش سالانه خود را در بیش از چهار دهه گذشته ثبت کرد. این حرکات متضاد، واگرایی کوتاه‌مدت بین دارایی‌های پرخطرتر مانند رمزارزها و پناهگاه‌های امن سنتی را برجسته می‌کند.

براساس گزارش دویچه بانک، معامله‌گران در حال بررسی تنش‌های ژئوپلیتیکی، انتظارات برای کاهش نرخ بهره فدرال رزرو در آینده و استقلال فدرال رزرو هستند که همگی از تقاضا برای طلا حمایت کرده‌اند. با این حال به گفته تحلیلگران دویچه بانک، سال ۲۰۲۵ برای هر دو دارایی، سال «عالی» بوده است. در مورد طلا، تقاضا همچنان بالا و ناشی از خرید طلا توسط بانک‌های مرکزی و اشتیاق سرمایه‌گذاران برای ذخیره ارزش پایدار است. نتایج نظرسنجی «شورای جهانی ۲۰۲۵» نشان می‌دهد، ۴۳ درصد از بانک‌های مرکزی پیش‌بینی می‌کنند که ذخایر طلای خود را در ۱۲ ماه آینده افزایش دهند و ۹۵ درصد انتظار دارند که ذخایر جهانی بانک‌های مرکزی افزایش یابد.

طلا و بیت‌کوین در کنار هم قرار می‌گیرند

سپتامبر رویایی طلای جهانی

بیت‌کوین، با وجود عقب‌نشینی روز دوشنبه، انعطاف‌پذیری از خود نشان داده است. تحلیلگران می‌گویند پس از شکستن رکوردها در ماه آگوست، نوسانات بیت‌کوین به پایین‌ترین حد تاریخی خود رسید که نشان‌دهنده پذیرش نهادی رو به رشد است. تحلیلگران دویچه بانک معتقدند که عملکرد بیت‌کوین، وضعیت نوظهور آن را به عنوان پوشش ریسک کلان بالقوه، برجسته می‌کند و نشان می‌دهد که دارایی‌های دیجیتال ممکن است در حال ایجاد جایگاهی در کنار دارایی‌های ذخیره سنتی باشند و به نظر می‌رسد که بیت‌کوین فضای بیشتری برای فعالیت دارد. این گزارش همچنین سوال گسترده‌تری را برای دهه آینده مطرح کرد، به‌ویژه پیرامون اینکه چگونه ذخایر بانک‌های مرکزی ممکن است با کاهش سهم دلار از ۶۰ درصد در سال ۲۰۰۰ به ۴۳ درصد در سال ۲۰۲۴، تکامل یابند. درحالی که طلا مدت‌ها بر دارایی‌های ذخیره تسلط داشته است، تحلیلگران معتقدند که تخصیص دقیق بیت‌کوین می‌تواند مکمل دارایی‌های سنتی باشد. تقاضای بانک مرکزی برای طلا با وجود افزایش ذخایر، همچنان بالاست. تورم بالا، بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی و استقلال دلار، همراه با تلاش‌های نظارتی طرفدار رمزارزها، باعث شده است که مقامات به طور فزاینده‌ای ترکیب ذخایر خود را ارزیابی مجدد کنند. برخی از ناظران بازار همچنان محتاط هستند. نوسانات ناگهانی بیت‌کوین، خطر استفاده از رمزارزها به عنوان پوشش ریسک، به ویژه در بازارهای آشفته را برجسته می‌کند.

در مقابل، طلا همچنان از سابقه خود به عنوان دارایی امن، به ویژه در دوره‌های عدم قطعیت، سود می‌برد. تا جایی که روز سه‌شنبه، اوج تاریخی جدیدی را ثبت کرد و به رکورد ۳۷۵۹ دلار در هر اونس رسید. این رکوردشکنی طلا در سایه انتظارات از کاهش بیشتر نرخ بهره توسط فدرال رزرو و شاخص ضعیف‌تر دلار رخ داد. در همین حال، سرمایه‌گذاران در انتظار سخنرانی «جروم پاول»، رئیس فدرال رزرو هستند تا سرخ‌های بیشتری درباره سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا به‌دست آورند. به گزارش «رویترز»، قیمت طلا با رشد ۰.۱ درصدی در سطح ۳ هزار و ۷۵۰ دلار ایستاد. قیمت این فلز گرانبها در ساعاتی از روز به رکورد ۳ هزار و ۷۵۹ هم رسید. معاملات آتی طلای آمریکا برای

تحویل در ماه دسامبر نیز با رشد ۰.۳ درصدی در سطح ۳ هزار و ۷۸۷ دلار قرار گرفت. زبان روز دوشنبه شاخص دلار در روز سه‌شنبه هم ادامه داشت و باعث شد طلا برای دارندگان ارزهای دیگر ارزان‌تر شود. «کایل رودا»، تحلیلگر Capital.com معتقد است: «رشد قیمت طلا عمدتاً به واسطه انتظارات از سیاست پولی فدرال رزرو، کاهش بالقوه نرخ بهره و ریسک افزایش تورم در آمریکا رخ داده است.» همچنین «کلوین وانگ»، کارشناس ارشد بازار در کارگزاری OANDA نیز معتقد است: «روند کوتاه‌مدت همچنان صعودی است، اما بر یک مبنای روزانه، انتظار می‌رود عقب‌نشینی کوتاه‌مدت به‌دلیل عوامل تکنیکال رخ دهد.» سرمایه‌گذاران به‌دقت سخنرانی «جروم پاول» را زیر نظر دارند تا سیگنال‌هایی درباره مسیر سیاست پولی فدرال رزرو به‌دست آورند. شاخص هزینه‌های مصرف شخصی (PCE) که مورد نظر بانک مرکزی آمریکا برای ارزیابی تورم است، روز جمعه منتشر می‌شود. «استفن میران»، عضو جدید هیأت مدیره بانک مرکزی آمریکا، در روز دوشنبه اعلام کرد که فدرال رزرو در این زمینه که تا چه اندازه سیاست پولی را سختگیرانه نگه داشته، دچار تفسیر اشتباه شده است و بدون کاهش شدید نرخ بهره، بازار کار را در معرض ریسک قرار می‌گیرد. با این‌حال، اظهارات این مقام از سوی سه عضو دیگر بانک مرکزی آمریکا رد شدند؛ چراکه آنها معتقدند فدرال رزرو باید نسبت به موضوع تورم، محتاط باشد.

براساس گزارش‌ها، سرمایه‌گذاران شانس کاهش ۰.۲۵ واحد درصدی

نرخ بهره در ماه اکتبر را در سطح ۹۰ درصد و یک کاهش دیگر برای دسامبر را در سطح ۷۵ درصد می‌بینند. گروه بانکداری استرالیا و نیوزیلند در یادداشتی نوشت: «کاهش رشد اقتصادی، افزایش تورم، تغییر چشم‌انداز ژئوپلیتیکی و کاهش شاخص دلار، تقاضای سرمایه‌گذاری طلا را در حد مطلوب حفظ کرده‌اند.»

گفتنی است در سایر بازارها نیز قیمت لحظه‌ای نقره با کاهش ۰.۶

درصدی به ۴۳.۸۲ دلار در هر اونس رسید. قیمت پلاتین نیز به میزان ۰.۳ درصد کاهش یافت و به ۱.۴۱۲.۶۴ دلار دست یافت. پالادیوم اما

با رشد ۰.۳ درصدی در سطح ۱.۱۸۲.۲۴ دلار قرار گرفت.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر :

تکمیل پروژه فاضلاب جنوب شرقی بوشهر نیازمند ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار است

بوشهر- مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان بوشهر گفت: پروژه فاضلاب جنوب شرقی شهر بوشهر (تنگکها) تاکنون ۲۵ درصد پیشرفت داشته و برای تکمیل آن به ۱۵ هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز است.علی بردستانی در حاشیه بازدید استاندارد بوشهر از روند اجرای پروژه فاضلاب منطقه تنگکها و ایستگاه پمپاژ فاضلاب در گفتوگو با خبرنگاران اظهار کرد: این پروژه به عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های زیربنایی شهر بوشهر بر حال اجراست و تأمین اعتبار آن برای بهره‌برداری کامل ضروری افزود: تاکنون بخش قابل توجهی از عملیات اجرایی شامل لوله‌گذاری و زیرساخت‌های اصلی انجام شده اما ادامه کار نیازمند تخصیص اعتبارات جدید است.بردستانی با اشاره به اهمیت اجرای این پروژه تصریح کرد: تکمیل پروژه فاضلاب جنوب شرقی بوشهر علاوه بر ارتقای سطح خدمات شهری، تأثیر بسزایی در بهبود وضعیت زیست‌محیطی و بهداشتی منطقه خواهد‌داشت‌وی از واگذاری پساب تصفیه‌خانه بوشهر با ظرفیت ۱۴ میلیون مترمکعب در سال آماده واگذاری به بخش خصوصی خبر داد و گفت: بهره‌برداری بهینه از منابع آب غیرمتعارف از تکالیف برنامه هفتم توسعه کشور به شمار می‌رود و اجرای این طرح علاوه بر تأمین نیازهای منطقه‌ای می‌تواند فرصت‌های اقتصادی جدیدی ایجاد کند. بردستانی تأکید کرد: این اقدام علاوه بر مدیریت پایدار منابع آب، نقش مهمی در توسعه متوازن و ایجاد اشتغال در منطقه ایفا خواهد کرد. وی گفت: بخش خصوصی می‌تواند با بهره‌گیری از این ظرفیت، علاوه بر سودآوری اقتصادی، نقش مؤثری در تحقق اهداف زیست‌محیطی و پایداری منابع ایفا کند.بردستانی با اشاره به اینکه این طرح می‌تواند الگویی برای سایر شهرهای استان باشد، تصریح کرد: استفاده از پساب علاوه بر کاهش فشار بر منابع آبی موجود، به ایجاد اشتغال مستقیم و غیرمستقیم کمک کرده و زمینه توسعه متوازن منطقه را فراهم می‌سازد. ارسلان زارع استاندار بوشهر نیز در این بازدید بر ضرورت همکاری دستگاه‌های مسئول برای تسریع در روند اجرای طرح تأکید کرد و گفت: دولت حمایت از پروژه‌های حیاتی در حوزه آب و فاضلاب را از اولویت‌های اصلی خود می‌داند.

با هدف افزایش ضریب ایمنی صورت پذیرفت:

خط کشی ۵۴۵ کیلومتر از جاده‌های ارتباطی مازندران

ساری – دهقان : سرپرست اداره ایمنی راه اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان مازندران اظهار داشت : با توجه به نقش خطوط ترافیکی در ارتقای ضریب ایمنی راه‌ها و کاهش تصادفات جاده ای در مسیرهای پرتردد در شش ماه گذشته ۵۴۵ کیلومتر از جاده‌های مختلف ارتباطی استان خط‌کشی شده است.به گزارش خبرنگار مازندران به نقل روابط عمومی اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان مازندران، باقرصادقی گفت : یکی از ملزومات مهم ایمنی جاده‌ای که نقشی ارزنده در کاهش حوادث و تسهیل سفرهای برون شهری دارد اجرای خط کشی و نقوش ترافیکی است که در انتقال پیام‌های اطلاعاتی- هنداری به طور بصری به کاربران و رانندگان نقشی مهم دارند، درمقاطعی از محورهای استان اجرا می شود. وی افزود: این اداره کل در این راستا به منظور افزایش ایمنی راه‌ها، هدایت وسایل نقلیه و آگاهی دادن به کاربران راه پروژه در شش با دید محدود، تکنیک باند‌های رفت و برگشت در نقاط بدون جدا کننده وسط و کاهش میزان تصادفات و سوانح رانندگی عملیات خط کشی راه‌های ارتباطی زیرپوشش را به طور ویژه انجام می‌دهند.صادقی ادامه داد: خط‌کشی راه‌ها که از مقرون به صرفه ترین نوع علائم ایمنی محسوب می شود، بطور مستقیم در دید راننده قرار گرفته و با وی یک حس نزدیک و متقابل برقرار می‌کند.گفتنی است مازندران دارای ۱۰۴۰۰ کیلومتر راه اصلی ، فرعی و روستایی است.

با هدف مدیریت مصرف آب:

آغاز استانداردسازی محل نصب و هوشمندسازی کنتورهای آب پروژه های ساختمانی در بندرعباس

بندرعباس – خبرنگار فرصت امروز: مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب هرمزگان از آغاز استانداردسازی و برنامه ریزی برای نصب کنتورهای هوشمند در پروژه های ساختمانی شهر بندرعباس خبر داد. عبدالحمید حمزه پور با اشاره به الزامی شدن نصب کنتورهای پیستونی استاندارد در اشعاتبات جدید گفت: این کنتورها همراه با جعبه نگهدار مقاوم و پلاک شناسایی یکتا نصب می‌شوند تا دقت اندازه گیری افزایش و خطاهای قرائت کاهش یابد و از دستکاری یا آسیب به کنتورها جلوگیری شود.وی با بیان اینکه کنتورهای پیستونی به دلیل پایداری در فشارهای مختلف و دقت بالا، جایگزین مناسبی برای مدل‌های قدیمی هستند، افزود: با نصب جعبه های محافظ و پلاک شناسایی، فرآیند بازرسی و مدیریت شبکه ساده تر خواهد شد.مدیرعامل آب‌فاي هرمزگان به برنامه ریزی برای نصب کنتورهای هوشمند اشاره کرد و گفت: این کنتورها قابلیت‌هایی نظیر قرائت لحظه ای، ارسال هشدار، مصرف غیرعادی، تشخیص نشت و پایش مصرف خارج از الگو را فراهم می‌کنند.به گفته حمزه پور، با اجرای این طرح، امکان حذف قرائت های دستی، مدیریت هوشمند مصرف و کاهش هدررفت شبکه فراهم شود.وی هدف این اقدامات را ایجاد سامانه ای دقیق و هوشمند در حوزه توزیع آب شهری عنوان کرد و از سازندگان ساختمانی، مالکان و مشترکین خواست در اجرای استانداردهای جدید و طرح هوشمندسازی با اکیپ های آبفا همکاری کنند.

در دیدار مدیر منطقه ساری با معاون پدافند غیرعامل کشور :

هم‌افزایی دستگاه‌ها در مسیر تاب‌آوری ملی / آموزش عمومی و روایت‌های امیدبخش، محور اصلی پدافند غیرعامل

موظفانند این دستورالعمل‌ها را اجرا کنند.سردار قمی با اشاره به اهمیت آگاهی‌بخشی عمومی و آموزش مردم در حوزه پدافند غیرعامل گفت: روایت‌های صحیح، امیدبخش و مستند باید از طریق رسانه‌ها منتشر شود تا جامعه در برابر تهدیدهای مقاوم‌تر گردد.در ادامه نشست، توزیع امنی گزارشی از وضعیت و آمادگی پدافندی منطقه ساری ارائه داد و توانمندی این منطقه در تأمین و توزیع به موقع سوخت در جریان جنگ ۱۲ روزه را از نقاط قوت شرکت برشمرد. وی افزود در این مدت هیچ گونه اختلالی در مراکز آموزشی، بیمارستانی، صنایع و کارگاه‌ها ایجاد نشد.

صودر ۹ گواهینامه ثبت کالای صادراتی برای شرکت شیر پاستوریزه یگاه گلستان

گرگان - خبرنگار فرصت امروز: مدیرکل استاندارد گلستان خبر داد: شرکت شیر پاستوریزه یگاه گلستان موفق شد برای نخستین بار، ۹ گواهینامه ثبت کالای صادراتی از سازمان ملی استاندارد ایران دریافت کند؛ گواهی‌هایی که مسیر حضور گسترده‌تر این شرکت در بازارهای بین‌المللی را هموار می‌کنند.به گزارش روابط عمومی اداره کل استاندارد گلستان؛ داود مزیدی با اعلام این خبر افزود: این گواهی‌ها به محصولات متنوعی همچون خامه ساده فرامدا یا چربی گیاهی، پنیر لبنه یا چربی گیاهی، شیر ساده فرامدا یا چربی گیاهی، خامه عسل فرامدا یا چربی گیاهی، شیر طعم دار فرامدا یا چربی گیاهی، پنیر خامه‌ای یا چربی گیاهی، ماست پاستوریزه یا چربی گیاهی، انواع دوغ پاستوریزه یا چربی گیاهی و پنیر لاکتیکی یا چربی گیاهی اختصاص یافته است.مزیدی در ادامه افزود: این کالاها دارای استاندارد ملی نیستند و صرفاً بر اساس درخواست کشورهای مقصد صادرات تولید و صادر می‌شوند.وی با بیان اینکه اخذ گواهینامه ثبت کالای صادراتی نشان از انطباق تولیدات یگاه گلستان با الزامات بین‌المللی است افزود: این موضوع نه تنها اعتماد مشتریان خارجی را افزایش می‌دهد بلکه به تسریع فرآیندهای گمرکی و تسهیل صادرات کمک شایانی خواهد کرد.مدیر شورای استاندارد استان افزود: صادرات محصولات لبنی با کیفیت، فرصتی ارزشمند برای معرفی توانمندی‌های استان در سطح بین‌المللی است. شرکت‌هایی نظیر یگاه گلستان با رعایت استانداردهای روز دنیا می‌توانند جایگاه ویژه‌ای در بازارهای هدف پیدا کنند و به ارتقای برند ملی کمک نمایند.وی در پایان خاطرنشان کرد: اداره کل استاندارد همواره پشتیبان واحدهای تولیدی است و تلاش دارد با بهبود فرآیند صدور گواهی‌نامه‌ها و همکاری با آزمایشگاه های معتبر، مسیر توسعه صادرات برای صنایع غذایی و لبنی استان هموار تر شود.

تحویل اسناد مالکیت موقوفات به اداره اوقاف استان یزد

یزد – سید محمد جواد عرفان فر : به گزارش روابط عمومی اداره کل اوقاف و امور خیریه استان یزد، در مراسمی با حضور مدیران و رؤسای ادارات مربوطه، اسناد مالکیت موقوفات صادر شده از سوی اداره ثبت اسناد استان یزد به اداره اوقاف تحویل داده شد. این مراسم با هدف تسهیل در مدیریت و بهره‌برداری از موقوفات و همچنین حفظ و حراست از اموال عمومی و خیرخواهانه برگزار گردید. در این نشست، مدیر کل اوقاف استان یزد ضمن تقدیر از همکاری‌های صورت گرفته میان دو نهاد، بر اهمیت ثبت دقیق و شفاف موقوفات تأکید کرد و آن را یکی از ارکان اصلی در راستای تحقق اهداف وقف دانست.وی همچنین افزود: «تحویل این اسناد، اقدام گام مهمی در راستای ساماندهی و مدیریت بهینه موقوفات است و امیدواریم با همکاری بیشتر، بتوانیم خدمات بهتری به جامعه ارائه دهیم.»

مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان مرکزی:

دفاع مقدس مختص به یک هفته و قشر خاصی نیست بلکه مختص به آحاد مرد م جامعه است

استان مرکزی، برنامه شب شعر، شب خاطره و عصر خاطره، نشست‌های گده‌ای، رونمایی از ۱۱ عنوان کتاب در حوزه امام شناسی، برگزاری برنامه‌های مختلف فرهنگی توسط نواحی مقاومت و پایگاه‌های بسیج، برگزاری مسابقات ورزشی، اجرای تئاتر در حوزه دفاع مقدس در روز ۳۱شهریور تا هفت مهر، برگزاری تئاترهای خیابانی، تبیین دفاع مقدس در خطبه‌های نماز جمعه، برگزاری اردوهای جهادی در مناطق محروم، برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی در حوزه آشنایی با سیره شهدا و دفاع مقدس، برگزاری اردوی راهیان پیشرفت، افتتاح طرح‌های عمرانی و محرومیت زدایی، افتتاح نیروگاه خورشیدی، افتتاح پادمان شهدای گمنام در بخش هندیور، سازنده، اکران فیلم از جمله برنامه‌های پیش‌بینی شده در هفته دفاع مقدس استان مرکزی است. مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان مرکزی تصریح کرد: خوشبختانه همانطور که نظام مقدس جمهوری اسلامی در هشت سال دفاع مقدس پیروز میدان بود امروز هم در جنگ ۱۲ روزه توانست در مقابل رژیم به ظاهر صهیونیستی پیروز میدان باشد، جمهوری اسلامی در جنگ تحمیلی اخیر مقابل دنیای کفر و استکبار قرار گرفت و صف کشی آنها توسط جهان کفر و تمام کشورهای استکباری در جهان علیه جمهوری اسلامی ایران بود اما با وحدت و انسجام ملت ایران عامل پیروزی این جنگ بود.

تحصیلی جدید را آغاز کنند، همچنین تجلیل و تکریم از پیشکسوتان دفاع مقدس از برنامه‌های اصلی است که توسط دستگاه‌ها، سازمان‌ها و پایگاه‌ها بسیج و غیره تا پایان سال ادامه دارد تا سهم‌خود را در تجلیل و تکریم از یک میلیون ایثارگر کشور ایفا کنیم. کریمی در ادامه بیان داشت: عطر افشانی قبور مطهر شهدای استان مرکزی و ۷۶ پادمان شهدای استان، سرکشی به ایثارگران، جانبازان و خانواده شهدا، تبیین و روایت گویی پیشکسوتان دفاع مقدس، برگزاری مراسم ویژه در شهرستان‌ها و استان‌ها برای جامعه ایثار گر

استاندار آذربایجان شرقی:

طرح جایگزینی بخاری‌های هرمتیک به اولویت سرمایه‌گذاری تبدیل شود

بورس برای بر بخاری تأمین می‌شود. مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران بازگشت سرمایه در این طرح از حدود پنج سال عنوان کرد و گفت: عرضه گواهی صرفه‌جویی و تأمین ۲ هزار و ۳۲۰ مترمکعب گاز در این مدت، بازگشت سرمایه را تضمین می‌کند. وی با بیان اینکه استان‌های سردسیر مانند آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل سهم بیشتری در اجرای این طرح خواهند داشت، اظهار کرد: شرکت گاز به دنبال تنوع‌بخشی در محصولات و جایگزینی بخاری‌های کم‌پراده C و D است. فیروز خدایی، مدیرعامل شرکت گاز آذربایجان شرقی نیز با تأکید بر ظرفیت‌های صنعتی تبریز گفت: تاکنون تنها درصد متوسطی از خرید بخاری‌های هرمتیک از این استان صورت گرفته که متناسب با سرمایه‌گذاری‌های انجام شده نیست و نیاز به حمایت بیشتری از سرمایه‌گذاران داخلی وجود دارد.

صرفه‌جویی گاز در نظر گرفته شده که از عرضه ۴۶۶ مترمکعب گاز در

فرمانده سپاه قدس گیلان خبرداد:

کار آمده‌اند و این روحیه جهادی و تعامل سازنده قابل تحسین است. فرمانده سپاه قدس گیلان همچنین با تقدیر ویژه از رئیس شورای شهر، شهردار رشت و سازمان سپما، منظر و فرهنگی ورزشی شهرداری رشت تصریح کرد: اقدامات فرهنگی، فضاسازی‌های شهری و برنامه‌های جانبی

در جریان کنگره ملی شهدا، جلوه‌ای از تعهد و دغدغه‌مندی مدیریت شهری نسبت به ترویج فرهنگ ایثار و شهادت بود.دامغانی در ادامه با اشاره به جایگاه تاریخی و هویتی استان گیلان در صحنه‌های مختلف انقلاب اسلامی گفت: گیلان در دوره‌های گوناگون تاریخ معاصر، همواره در قله‌های افتخار ایستاده است و برگزاری این کنگره توانست بخشی از هویت مذهبی، بومی و انقلابی مردم استان را به نمایش بگذارد.وی با بیان اینکه همه مراحل برنامه‌ریزی و اجرای این کنگره توسط نیروهای بومی و با تکیه بر ظرفیت‌های هنری و فرهنگی استان انجام شد، افزود: این موضوع خود نشان‌دهنده غنای فرهنگی و توان اجرایی بالای گیلانیان است.فرمانده سپاه قدس گیلان با تأکید بر نقش معنوی شهدا در مسیر اجرای این رویداد بزرگ، خاطرنشان کرد: این اشاره به موضوع نثارازی احساس کردیم که شهدا خود، هدایت و فرماندهی برنامه‌ها را بر عهده دارند و اخلاصی که در روند کار وجود داشت، موجب شد تا عنایات الهی نیز در تمام مراحل مشهود باشد.

تجلیل فرمانده سپاه قدس گیلان از نقش آفرینی مدیریت شهری رشت در کنگره شهدا

رشت – زهرا رضازاده : سردار حمید دامغانی فرمانده سپاه قدس گیلان با حضور در صحن علنی شورای اسلامی شهر رشت، با تبریک هفته دفاع مقدس، از مشارکت فعال شهرداری، شورای شهر و سازمان سپما و منظر

شهرداری رشت در برگزاری کنگره ملی شهدای گیلان قدردانی و اظهار کرد: این همکاری نمونه‌ای موفق از هم‌فرازی برای پاسداشت فرهنگ ایثار و شهادت است.وی با گرامیداشت ۸۰۰ و خاطره شهدای گران‌قدر کشور به‌ویژه شهدای استان گیلان افزود: حضور در صحن شورای شهر فرصت مغتنمی برای عرض تبریک و قدردانی از زحمات مجموعه مدیریت شهری رشت در برگزاری کنگره شهدای گیلان است. نقشی که شهرداری

و شورای اسلامی شهر رشت در فضاسازی شهری، برنامه‌ریزی اجرایی و پشتیبانی از برگزاری این رویداد ایفا کردند، بسیار ارزشمند و اثرگذار بود.

دامغانی با بیان اینکه شورا و شهرداری رشت همواره با تمام توان در کنار مجموعه‌های ارزشی و انقلابی بوده‌اند، تصریح کرد: هرگاه نیاز به همکاری و همراهی وجود داشته، مجموعه مدیریت شهری رشت با جان و دل پای

برگزاری نشست رئیس و اعضای هیات‌مدیره سازمان نظام مهندسی با فرمانده سپاه نینوا استان گلستان

نقش‌آفرینی جدی و مؤثری در بازسازی زیرساخت‌ها و پیشبرد طرح‌های عمرانی داشته باشد. «وی در ادامه با اشاره به نقش رهبری، ایمان و اراده مردم در پیروزی جنگ ۱۲ روزه، این سه عامل را مهم‌ترین پشتوانه‌های مقاومت و ایستادگی دانست و خاطرنشان کرد: «بسیجیان امروز نیز باید در همان روحیه مسئولیت‌پذیری و جهادی، در میان خدمت‌رسانی و سازندگی حضور فعال داشته باشند.»فرمانده سپاه نینوا استان همچنین با اشاره به موضوع نثارازی انرژی در کشور، بر ضرورت مدیریت بهینه و فرهنگ‌سازی در مصرف صحیح انرژی تأکید کرد و افزود: «مهندسان می‌توانند با ارائه راهکارهای علمی و فنی، نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش هدررفت منابع و اصلاح الگوهای مصرف ایفا کنند. «در ادامه این نشست، از مهندسان ایثارگر و جهادی عضو سازمان با اهدای لوح یادبود و هدایا تجلیل شد.در پایان نیز، تقاهم‌نامه همکاری مشترک میان طرفین به امضا رسید که محور اصلی آن توسعه همکاری‌های دوجانبه در حوزه‌های عمرانی می‌باشد.

عملکرد و اقدامات سازمان نظام مهندسی ساختمان گلستان از جمله جنگ ۱۲ روزه، بر اهمیت حضور این سازمان در عرصه اقدامات عمرانی استان تأکید کرد و افزود: «نظام مهندسی به‌واسطه برخورداری از نیروهای متخصص، می‌تواند

مدیر ارتباطات و رسانه ای این گروه صنعتی خبر داد:

«پارس ساختار» نماینده صنعت آذربایجان شرقی در نمایشگاه بین المللی فولاد ترکیه

تجهیزات صنعتی و فعالان زنجیره ارزش فولاد، بستری پویا برای معرفی نوآوری، تبادل دانش فنی و توسعه همکاری‌های تجاری فراهم می‌آورد که هر ساله صدها بازدیدکننده تخصصی از کشورهای مختلف برای آشنایی با آخرین دستاوردهای این صنعت به استانبول سفر می‌کنند. مدیر ارتباطات و رسانه ای گروه صنعتی پارس ساختار اضافه کرد: شرکت‌های فولاد شهریار، ذوب نورد توانا،م‌شرکت معدنی فرتارام و شرکت بازرگانی اشلارام در این نمایشگاه آخرین توانمندی‌های خود در بخش‌های مختلف را در سالن یک غرفه DV این نمایشگاه به بازدیدکنندگان ارائه خواهند داد. وی تأکید کرد: نمایشگاه‌های بین‌المللی همانند «متال اکسپو» نقش مهمی در ارتقای برند ملی ایران و معرفی توانمندی‌های صنعتی کشور دارند و ما تلاش می‌کنیم همچون سال های اخیر در این مسیر نقش‌آفرین باشیم.

با حضور گسترده بنگاه‌های اقتصادی، شرکت‌های تولیدی، تأمین‌کنندگان

توسط شرکت برق منطقه‌ای خوزستان صورت گرفت:

کسب رتبه برتر در ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی استان

اداری به منظور بهبود مستمر آن در راستای تحقق اهداف توسعه کشور و برنامه جامع اصلاح نظام اداری امری ضروری است، آمده: بدون شک سنجش

درس‌های برندینگ از دیزنی: ترکیب سرگرمی و چادو

نویسنده: علی آل‌علی

برای لحظه ای چشمان خود را ببندید و به برند دیزنی فکر کنید. چه تصویری در ذهن شما شکل می گیرد؟ شاید قلعه ای جادویی و رویایی، شاید چهره خندان میکی ماوس، شاید هم ملودی یکی از انیمیشن های کلاسیک که بخشی از خاطرات کودکی شما را ساخته است. این واکنش های احساسی و قدرتمند، تصادفی نیستند. آنها نتیجه یک قرن مهندسی دقیق و هوشمندانه برند دیزنی هستند. در دنیایی که شرکت ها برای فروش محصولات فیزیکی و خدمات ملموس تلاش می کنند، دیزنی با موفقیت چیزی ناملموس و به مراتب قدرتمندتر را می فروشد: شادی، نوستالژی و جادو. هویت برند دیزنی آنچنان استادانه ساخته و پرداخته شده که دیگر نه یک شرکت رسانه ای، بلکه یک بخش جدایی ناپذیر از فرهنگ جهانی و خاطرات مشترک چندین نسل به حساب می آید. این امپراتوری سرگرمی فراتر از یک مجموعه موفق از فیلم ها، پارک های تفریحی و محصولات مصرفی است. دیزنی یک مطالعه موردی بی‌نظیر در هنر داستان سرایی است؛ هنری که در تار و پود تمام فعالیت های این برند تنیده شده و به آن اجازه داده تا یک ارتباط عاطفی عمیق و پایدار با مخاطبانش در سراسر جهان برقرار کند. بسیاری از برندها تلاش می کنند تا محصول خوبی بفروشند، اما دیزنی یک پله فراتر رفته و به مشتریانش یک احساس خوب را می فروشد، اما این ماشین عظیم رویاسازی چگونه کار می کند؟ چه استراتژی هایی در پشت پرده این نمایش جادویی قرار دارد که آن را به چنین پدیده تکرارنشدنی تبدیل کرده است؟ برای درک این موضوع، باید از سطح انیمیشن های رنگارنگ عبور کرده و به معماری هوشمندانه این برند غول پیکر نفوذ کنیم.

فرمول جادویی: ثبات، ثبات و باز هم ثبات

کیمیای داستانسرایی فراتر از پرده سینما

ستون فقرات برند دیزنی داستان است اما نه هر داستانی. داستان های دیزنی تقریباً همیشه حول یک فرمول جهانی و بی زمان می چرخند: نبرد خیر و شر، پیروزی امید بر ناامیدی، قدرت عشق و دوستی و سفر یک قهرمان برای پیدا کردن جایگاه واقعی خود. از سفیدبرفی گرفته تا سیمبا در شیرشاه و السا در فروزن، همه این شخصیت ها در مسیری پر از چالش قدم می گذارند و در نهایت با غلبه بر موانع درونی و بیرونی، به رستگاری و خودشناسی می رسند. این الگوهای روایی عمیقاً با روانشناسی انسان گره خورده اند و به همین دلیل است که برای مخاطبانی از فرهنگ ها و سنین مختلف، جذاب و قابل درک هستند. اما نبوغ دیزنی در این است که این داستان ها را در سالن سینما رها نمی کند. هر انیمیشن یا فیلم حکم سنگ بنای یک دنیای بزرگ‌تر را دارد. داستان سیمبا روی پرده سینما به پایان نمی رسد، بلکه در قالب یک تئاتر موزیکال درخشان در بردآوری ادامه پیدا می کند، به شکل یک شخصیت محبوب در پارک های تفریحی با کودکان عکس می گیرد و تصویرش روی میلیون ها تی شرت و اسباب بازی نقش می بندد.

این استراتژی که به آن اکوسیستم داستانیگویی می گویند، به دیزنی اجازه می دهد تا یک روایت را از روایاتی مختلف و در پلتفرم های گوناگون تکرار و تقویت کند. در نتیجه، ارتباط مخاطب با آن داستان و شخصیت هایش روز به روز عمیق تر و شخصی تر می شود. آنها فیلم را نمی ببیند، بلکه در دنیای آن زندگی می کنند.

یکی از دلایل اصلی قدرت برند دیزنی ثبات و پایداری بی نظیر آن در ارائه یک تجربه مشخص است. فرقی نمی کند در پارک دیزنی لند توکیو قدم بزنید، یک فیلم جدید

کسب و کار آنلاین شما کدام یک از این دو است؟ آیا ناآگاهانه در حال ساختن یک فست فود دیجیتال هستید، در حالی که آرزوی داشتن یک تجربه منحصر به فرد و سودآور را در سر دارید؟

طراحی منو: هنر خلق محتوا برای مشتریان خاص اولین تفاوت این دو مدل در منو یا همان محتواست. منوی یک رستوران فست فود سعی می کند همه را راضی نگه دارد: همبرگر، مرغ سوخاری، سالاد، نتیجه محصولی متوسط و فراموش‌شدنی است. در دنیای دیجیتال این رویکرد به معنای تولید محتوای سطحی و عمومی درباره موضوعات گسترده است تا شاید کلیک های بیشتری جذب کند. مقالاتی با عناوینی مانند «۱۰ راه برای موفقیت» که در نهایت هیچ راه حل واقعی و عمیقی ارائه نمی دهند. در مقابل، یک سرآشپز بزرگ در یک رستوران ستاره دار هرگز چنین کاری نمی کند. او روی یک فلسفه آشپزی خاص تمرکز می کند؛ مثلاً غذاهای دریایی سواحل ایتالیا با یک رویکرد مدرن. منوی او برای همه نیست و این دقیقاً نقطه قوت اوست. در بازاریابی محتوا این به معنای پیدا کردن گوشه دنج بازار (Niche) و تبدیل شدن به معتبرترین مرجع در آن حوزه خاص است.

بیباید کمی تمرین کنیم، به جای نوشتن یک مقاله عمومی درباره کشف، یک مقاله عمیق و تخصصی بنویسید درباره «بهترین کفش های دودین برای افرادی که در حال آماده شدن برای اولین ماراتن خود هستند و کف پای صاف دارند».

درس‌های بازاریابی احساسی: تجربه برندهای بزرگ دنیا در دستان شما!

شاید آن کشش ها حس قدرت و غلبه بر محدودیت ها را در شما زنده می کرد. این یک حقیقت علمی اثبات شده است که عصب شناسان آن را به زیبایی خلاصه می کنند: ما انسان ها ماشین های منطقی که احساس می کنند، نیستیم. ما ماشین های احساسی هستیم که فکر می کنند.

بازاریابی سنتی سال ها با این حقیقت جنگید. تمام تلاشش این بود که با منطق و استدلال به ما ثابت کند که محصولش از نظر فنی برتر است، اما برندهای بزرگ و ماندگار خیلی زود این بازی را کنار گذاشتند. آنها فهمیدند که رقابت بر سر ویژگی ها یک رقابت بی پایان و فرسایشی است. چون همیشه کسی پیدا می شود که یک مکاپیکسل بیشتر یا یک گیگابایت حافظه اضافی ارائه دهد. در عوض آنها وارد یک زمین بازی جدید و

از پیکسار را تماشا کنید یا یک کشتی تفریحی دیزنی را سوار شوید؛ یک حس مشترک و آشنا در تمام این تجربه ها وجود دارد که می توان آن را دی ان ای دیزنی نامید. این حس ترکیبی از امنیت، خوش بینی، توجه به جزئیات و ارائه خدمات مشتری بی عیب و نقص است. این ثبات، حاصل یک وسواس خیره کننده در کنترل تمام نقاط تماس برند با مشتری است. از طراحی لباس کارمندان پارک ها (که آنها را اعضای گروه بازیگری می نامند) تا فونت نوشتاری خاص دیزنی و موسیقی ای که در فروشگاه هایش پخش می شود، همه و همه با دقت کارگردانی شده اند تا یک دنیای یکپارچه و بی نقص را خلق کنند.

به عنوان مثال، در پارک های دیزنی قانونی نانوشته وجود دارد که شما هیچ‌وقت دو شخصیت میکی ماوس را در یک زمان و در یک مکان نخواهید دید، تا این توهم که تنها یک میکی ماوس واقعی وجود دارد، هرگز خدشه دار نشود یا اینکه کارکنان اجازه ندارند با یک انگشت به جایی اشاره کنند، زیرا در برخی فرهنگ ها این حرکت بی ادبانه تلقی می شود. آنها باید با دو انگشت یا تمام دست اشاره کنند تا حس مهمان نوازی و احترام همیشه حفظ شود. این جزئیات به ظاهر کوچک، در کنار هم اجزای یک دیوار اعتماد بسیار بزرگ را می سازند. مشتریان یاد گرفته اند که از برند دیزنی انتظار یک استاندارد مشخص و بالا را داشته باشند و دیزنی تقریباً هرگز آنها را ناامید نمی کند.

ماشین زمان دیزنی و معماری نوستالژی

یکی از هوشمندانه ترین استراتژی های دیزنی توانایی آن در تبدیل شدن به یک ماشین زمان است. این برند نه تنها برای کودکان امروزی خاطره می سازد، بلکه به طور مداوم در حال بازآفرینی و فروش خاطرات خوش گذشته به بزرگسالان است. والدین، انیمیشن های کلاسیکی را که

شاید ۱۰۰هزار نفر به دنبال کلمه کشف بگردند، اما آن ۵۰۰ نفری که به دنبال عبارت دوم هستند، مشتریان ایده آل شما هستند. آنها تشنه تخصص شما هستند و به راحتی به شما اعتماد خواهند کرد.

موقعیت مکانی: چگونه مشتریان درست شما را پیدا می کنند؟

رستوران های فست فود در سلوغ ترین تقاطع های شهر و بزرگراه ها شعبه می زنند. استراتژی آنها مبتنی بر دیده شدن توسط بیشترین تعداد افراد ممکن است. در دنیای جست‌وجوی گوگل این معادل رقابت بر سر کلمات کلیدی کوتاه و بر جست‌وجو (مانند همان کلمه کشش) است. رقابتی بی رحمانه و پر هزینه که در آن باید با غول هایی مانند آمازون بجنگید.

اما یک رستوران ستاره دار اغلب در یک کوچه دنج و خلوت قرار دارد. مردم برای پیدا کردن آن تلاش می کنند. آنها از عرق اسمش را شنیده اند یا یک دوست قابل اعتماد آن را معرفی کرده است. این یعنی تمرکز بر کلمات کلیدی طولانی و هدفمند. همان عباراتی که نشان می دهند کاربر دقیقاً می داند چه می خواهد و آماده تصمیم‌گیری است. این کاربران، ترافیک عبوری نیستند؛ ترافیک هدفمند هستند.

علاوه بر این، شما باید محتوای خود را در جایی توزیع کنید که مشتریان ایده آل شما واقعاً در آنجا وقت می گذرانند. آیا آنها در گروه های تخصصی لینکدین فعال هستند؟ یا در

در کودکی دوست داشتند، با اشتیاق برای فرزندان شان نمایش می دهند. با این کار، یک پل عاطفی میان دو نسل ایجاد می شود و عشقی که والدین به شخصیت هایی مانند علاءالدین یا دیو و دلبر داشتند، به فرزندان‌شان منتقل می گردد. دیزنی با ساختن نسخه های لایو اکشن از انیمیشن های کلاسیک خود، این ماشین زمان را با قدرت بیشتری به کار انداخته است. بزرگسالان برای تجربه دوباره حس نوستالژیک و دیدن داستان محبوب شان در قالبی جدید به سینما می روند و فرزندان شان را نیز با خود همراه می کنند.

این چرخه، وفاداری به برند را به یک میراث خانوادگی تبدیل می کند. در واقع، مخاطب هدف اصلی بسیاری از محصولات دیزنی، فقط کودکان نیستند، بلکه بزرگسالانی هستند که می خواهند برای ساعتی به دنیای امن و شاد کودکی خود بازگردند. دیزنی به زیبایی دریافته است که نوستالژی، یکی از قدرتمندترین احساسات انسانی و یک ابزار بازاریابی بی نهایت موثر است.

فراتر از صفحه نمایش

در مدل کسب و کار دیزنی یک فیلم سینمایی موفق نقطه پایان نیست، بلکه نقطه شروع یک دومینیوی تجاری عظیم است. هر شخصیت محبوبی که روی پرده سینما متولد می شود، پتانسیل تبدیل شدن به یک امپراتوری چند میلیارد دلاری را دارد. پدیده فروزن بهترین مثال برای این استراتژی است. السّا و انا فقط دو شخصیت انیمیشنی نیستند؛ آنها الهام بخش ساخت هزاران محصول مختلف از لباس و اسباب بازی گرفته تا بازی های ویدئویی و تم های تولد بوده اند. موفقیت فیلم، تقاضای عظیمی برای تجربه بیشتر آن دنیا را ایجاد می کند و دیزنی با تسلط کامل بر زنجیره ارزش خود، به این تقاضا پاسخ می دهد.

دام ترافیک سایت: چرا بازدیدکننده کمتر بهتر است؟

انجمن های آنلاین مربوط به یک سرگرمی خاص؟ تبلیغ کردن یک منوی تخصصی در یک بزرگراه شلوغ، هدر دادن منابع است. شما باید به جایی بروید که مخاطبان شما از قبل جمع شده اند.

معیار موفقیت: شمارش صندوق در برابر کتاب رزرو چگونه موفقیت این دو رستوران را اندازه‌گیری می کنید؟ رستوران فست فود تعداد کل مشتریان و درآمد روزانه را می شمارد. برای آنها حجم فروش همه چیز است. این معادل همان معیارهای بیهوده ای (Vanity Metrics) مانند تعداد کل بازدیدکنندگان یا رتبه الکسا است. این اعداد به طور کاذب شما را ارضا می کنند اما تصویر کاملی از سلامت کسب و کار نشان ارائه نمی‌دهند. رستوران ستاره دار، به معیارهای دیگری اهمیت می دهد. چند نفر از مشتریان این ماه، قبلاً هم اینجا بوده اند؟ (نرخ بازگشت بازدیدکننده). چند نفر پس از خواندن نقد ها، میز رزرو کرده اند؟ (نرخ تبدیل). آیا کتاب رزرو ما برای سه ماه آینده پر است؟ (رشد پایدار مخاطبان وفادار). اینها معیارهایی هستند که داستان واقعی تعهد، وفاداری و سودآوری بلندمدت را روایت می کنند. به جای اینکه بپرسید «چند نفر وب‌سایت ما را دیدند؟»، شروع به پرسیدن سوالات عمیق تر کنید: «بازدیدکنندگان چقدر در صفحه ماندند؟»، «چند نفر در خبرنگامه ما عضو شدند؟». از هر هزار بازدیدکننده، چند نفر به مشتری واقعی تبدیل شدند؟ پاسخ این سوالات بسیار ارزشمندتر از عدد تاثیر قرار داد.

کمپین زیبایی واقعی (Real Beauty) از برند داو یکی از بهترین نمونه های تاریخ در این زمینه است. آنها به جای استفاده از مدل های بی نقص و دست نیافتنی به سراغ افرادی واقعی با شکل ها، اندازه ها و رنگ های پوست متفاوت رفتند. آنها با به چالش کشیدن استانداردهای غیرواقعی زیبایی، داستانی از پذیرش خود و همدلی را روایت کردند. ویدئوهای کوتاه آنها که زنانی را در حال توصیف نگاه انتقادی خودشان به ظاهرشان نشان می داد، میلیون ها نفر را در سراسر جهان تحت تاثیر قرار داد.

داو در آن کمپین صابون یا لوسیون نمی فروخت. آنها اعتماد به نفس می فروختند. آنها یک پیام قدرتمند می دادند: «ما شما را همانطور که هستید می بینیم و می فهمیم.» این سطح از همدلی، یک وفاداری فرقه مانند ایجاد می کند. چون این برند دیگر فقط یک تولیدکننده محصولات بهداشتی نیست؛ بلکه یک دوست، یک حامی و یک صدایی است که به جای قضاوت کردن، درک می کند.

نجوای ساعت دیواری: استفاده هوشمندانه از ترس و حسرت

شاید به نظر برسد که ترس یک احساس منفی و مخرب برای استفاده در بازاریابی است، اما اگر با ظرافت و به شکلی اخلاقی از آن استفاده شود، می تواند یکی از قوی ترین انگیزه ها برای اقدام باشد. منظور ما ترساندن مخاطب نیست، بلکه فعال کردن یک ترس بنیادین در وجود همه ماست: ترس از دست دادن. ما از اینکه در فرصت خوب را از دست بدهیم، از اینکه عقب بمانیم و از اینکه بعدها حسرت بخوریم، متنفریم.

برندهای فعال در صنعت سفر، استاد این کار هستند. جملاتی مانند «فقط ۲ صندلی با این قیمت باقی مانده است!» یا «این اتاق ۱۰ بار در ۲۴ ساعت گذشته رزرو شده است» مستقیماً به این حس ترس از دست دادن ضربه می زند. آنها یک ساعت دیواری نامرئی را در ذهن شما به کار می اندازند که صدای تیک تاک آن، شما را به سمت یک تصمیم‌گیری سریع سوق می دهد. البته این استراتژی مانند راه رفتن روی لبه تیغ است. اگر این حس کمپایی، ساختگی و دروغین باشد، به سرعت اعتبار برند را نابود می کند، اما اگر واقعی و مبتنی بر اطلاعات درست باشد، یک ابزار قدرتمند برای غلبه بر یکی از بزرگ‌ترین دشمنان فروش است: به تعویق انداختن تصمیم.

این استراتژی عمودی، به دیزنی اجازه می دهد تا از یک مالکیت معنوی، حداکثر سود ممکن را به دست آورد و همزمان حضور برند خود را در زندگی روزمره مخاطبانش پررنگ تر کند. یک کودک ممکن است صبح با لیوانی که عکس اولاف روی آن است شیر بنوشد، به مدرسه برود در حالی که کیفش طرح السا را دارد و بعد از ظهر با عروسک های شخصیت های فیلم بازی کند. این حضور همیشگی، برند دیزنی را از یک سرگرمی صرف به بخشی از هویت و تعلقات شخصی آن کودک تبدیل می کند.

سخن پایانی

راز موفقیت دیزنی در بلندمدت نه در جادوی اتفاقی، بلکه در یک استراتژی حساب شده و رهبری ارکستر بی نقص نهفته است. این برند به ما می آموزد که قدرتمندترین کسب و کارها آنهایی هستند که فراتر از فروش محصول، به دنبال فروش یک احساس، یک باور و یک قول مشخص هستند. قول دیزنی ساده است: ما شما را خوشحال خواهیم کرد و تمام اجزای این شرکت عظیم از انیماتورها و مهندسان گرفته تا کارکنان پارک های تفریحی مانند یک ارکستر هماهنگ تلاش می کنند تا این قول را هر روز و برای میلیون ها نفر در سراسر جهان محقق کنند. درسی که دیزنی به دنیای کسب وکار می دهد این است که اگر بتوانید با داستان سرایی درست، ثبات در اجرا و احترام به احساسات مخاطب، جای خود را در قلب مردم باز کنید، آنها نه تنها مشتری شما، بلکه برای تمام عمر، سفیر و طرفدار شما باقی خواهند ماند.

منابع:

https://www.kimp.io/the-disney-brand-https://www.happylandcreative.com/blog/a-lesson-from-disney-on-creating-an-unforgettable-brand-experience

دام ترافیک سایت: چرا بازدیدکننده کمتر بهتر است؟

خام ترافیک است. انتخاب بین این دو مدل یک انتخاب استراتژیک است. هیچ ایرادی ندارد اگر هدف شما ساختن یک امپراتوری فست فود دیجیتال باشد، اما این مسیر نیازمند منابع و بودجه های عظیم است. برای اکثر کسب و کارهایی که به دنبال رشد پایدار، حاشیه سود بالا و ایجاد یک برند معتبر هستند، مدل رستوران ستاره دار بسیار هوشمندانه تر است.

این مسیر نیازمند صبر، تخصص و شجاعت «نه» گفتن به مخاطب عام است. یعنی پذیرفتن این واقعیت که ترافیک کمتر اما با کیفیت تر، نه تنها خوب است، بلکه یک هدف استراتژیک است. هدف، جذب کردن همه نیست؛ هدف، شگفت زده کردن عده ای معدود و درست است. پس دفعه بعدی که به داشبورد تحلیل وب‌سایت‌تان نگاه می کنید، از خود بپرسید: آیا من در حال شمارش مشتریان عبوری یک فست فود هستم یا در حال بررسی کتاب رزرو یک رستوران منحصر به فرد؟ زمان آن رسیده است که وسواس خود را برای پر کردن استادیکوم کنار بگذاریم و شروع به ساختن یک سالن کسرت خصوصی برای طرفداران واقعی خود کنیم.

منابع:

https://www.searchenginejournal.com/quality-audience-why-lower-traffic-might-be-better۵۵۱۲۹۳/

رسیدن به ستاره ها: الهام بخشیدن به مخاطب

یکی از بهترین احساساتی که یک برند می تواند برانگیزد، الهام بخشی است. این برندها به ما محصول نمی فروشند؛ آنها به ما یک باور می فروشد. باور به اینکه ما می توانیم بهتر، قوی تر و موفق تر باشیم. آنها خودشان را نه به عنوان یک فروشنده، بلکه به عنوان یک مربی، یک همراه و یک نیروی پیش برنده در سفر زندگی ما معرفی می کنند. نمونه بارز و درخشان این استراتژی، برند نایک است. نایک کشش یا لباس ورزشی نمی فروشد؛ نایک اراده و پیروزی را می فروشد. شعار سه کلمه ای آنها، فقط انجامش بده (Just Do It) یک فلسفه زندگی است. داستان هایی که آنها در تبلیغات شان تعریف می کنند، تقریباً هرگز درباره ویژگی های فنی یک کفش نیست. بلکه درباره ورزشکاری است که از مصدومیت برمی گردد، درباره کسی است که بر تنبلی خود غلبه می کند و درباره انسانی است که محدودیت های خودش را جابه‌جا می کند. نایک با این کار به مشتریانش نمی گوید محصول ما را بخر. بلکه می گوید: «ما به توانایی های تو برای رسیدن به عظمت باور داریم و این هم ابزاری است که در این راه به تو کمک می کند.» این سطح از الهام بخشی، برای مشتریان ر پرورش می دهد که به این برند نه به چشم یک شرکت، بلکه به چشم یک نماد برای جنگیدن و پیروز شدن نگاه می کنند.

سخن پایانی

بازاریابی احساسی، یک تاکتیک یا یک ترفند زودگذر نیست. این یک تغییر بنیادین در فلسفه ارتباط با انسان هاست. این درک عمیق از این واقعیت است که تصمیم های ما بیش از آنکه از منطق سرچشمه بگیرند، ریشه در عمیق ترین احساسات ما دارند: نیاز ما به شادی، تمایل ما به همدردی، ترس ما از حسرت و اشتیاق ما برای رشد. برندهای بزرگ دریافته اند که برای ماندگار شدن در ذهن مشتری، باید جای خود را در قلب او پیدا کنند. این کار نیازمند صداقت، ثبات و مهمتر از همه، درک عمیقی از این است که برند شما واقعاً نماد چه چیزی در این جهان است. چون در نهایت، در بازار پر از هیوادی امروز، تنها صدایی که به وضوح شنیده می شود، صدایی است که از قلب سخن بگوید.

منابع:

https://www.startupgrind.com/blog/emotional-marketing-lessons-straight-from-the-big-brands

فرصت امروز

روزنامه مدیریتی –اقتصادی

| چهارشنبه ۲ مهر ۱۴۰۴ | شماره ۲۲۸۲ | صفحه۸ |

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی فرصت سازان امروز

مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا قدیمی

چاپ: صمیم

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر، خیابان زرتشت غربی، روبروی بیمارستان مهر

پلاک۴۵، طبقه سوم شرقی

دفتر مرکزی: ۸۸۹۹۱۹۲۷

آیین نامه اخلاق حرفه ای روزنامه: WWW.FORSATNET.IR/REGULATIONS

WWW.FORSATNET.IR

INFO@FORSATNET.IR